

Itslearning-itseopiskelusisällön tekeminen Vantin vartijoiden alakohtaiseen perusperehdytykseen

Jukka-Pekka Vuorio

2024 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Itslearning-itseopiskelusisällön tekeminen Vantin vartijoiden alakohtaiseen perusperehdytykseen

Jukka-Pekka Vuorio
Turvallisuus ja riskienhallinta
Opinnäytetyö
Kesäkuu, 2024

Jukka-Pekka Vuorio

Itslearning-itseopiskeluisällön tekeminen Vantin vartijoiden alakohtaiseen perusperehdytykseen

Vuosi

2024

Sivumäärä

51

Vantti Oy on siirtynyt sähköisesti esitettävään yritysperehdytykseen, joka tehdään itseopiskeluna työsuhteen alussa. Pyrkimyksenä on saada myös toimialakohtainen perehdytys tehtäväksi samalla tavalla koeajan aikana, jolloin paitsi, että perehdyttäjän aikaa säästyy, saa myös uusi työntekijä mahdollisuuden palata opiskelumateriaaliin myös myöhemmin. Kolmantena etuna on, että jos henkilö miettii siirtymistä toiselle toimialalle Vantin sisällä, pääsee hän tutustumaan myös toisen toimialan ohjeisiin. Tämä alakohtainen perusperehdytys on tarkoitus saada koko yrityksen käyttöön mahdollisimman pian ja tässä päiväkirjatyyppisessä opinnäytetyössä kuvataan, kuinka käytetään jo olemassa olevaa, muiden alojen koulutusmateriaalia, omaa tietämystä. Myös esimiehille ja vastaavalle hoitajalle on tehtyjä yleisiä ja tarkennettuja kyselyitä tehtäessä vartijoiden itseopiskelumateriaalia.

Opinnäytetyön tarkoitus on kuvata kirjoittajan päivittäisiä työtehtäviä ja niihin vaikuttavia lakeja sekä määräyksiä, mutta myös Itslearning opetuslustoja kirjoittamista. Perehdytyksen tueksi on haettu teoriapohjaa, kuten yrityksen toimintaohjeita sekä lakeja. Lisäksi käytetään kirjoittajan omaa tietoa yritystä kohtaan. Toimipisteen erityistietoa on etsitty mm. koulun erityisopetuksesta kertovista kirjoituksista.

Lopputuotoksena on Vantin vartijoille kohdennettu sähköinen itseopiskelumateriaali, jota voidaan käyttää uusien vartijoiden alakohtaisessa perehdytyksessä kohteesta riippumatta. Lisäksi jokainen vartija saa opastuksen omaan kohteeseensa, koska kohdeopastus on hyvä saada paikan päällä, jolloin myös hiljaista tietoa pääsee siirtymään. Tuotosta tehtäessä on yritetty käyttää alakohtaisia valokuvia ja videoita aina, kun mahdollista. Kaikkia valokuvia ei ole vaihdettu, jotta Vantin peruskoulutusmateriaali säilyy yhtenäisenä.

Asiasanat: itseopiskelu, itslearning, kouluvartija, perusopetuksen pajatoiminta, vartijoiden perusperehdytys,

Jukka-Pekka Vuorio

Creating Itslearning self-study content for Vantti Security Guards' Sector-specific Induction

Year

2024

Pages

51

Vantti Oy has changed its basic company orientation to be conducted in electronical format as self-study in the beginning of employment relationship. The purpose is to also have the specific work-related orientation carried out in the same way during the probationary period, which not only saves time but also gives the new employee the opportunity to return to the study material later. The third advantage is that when an employee considers changing over to another sector within Vantti, they can familiarize themselves with the materials of that other sector. This sector-specific basic training is intended to be used by the entire company as soon as possible. This diary thesis describes how to use already existing materials from other fields with the help of the author's own knowledge. General, detailed inquiries were made with supervisors and the manager in charge when producing self-study materials for guards.

The purpose of the thesis is to describe author's daily routines and laws and regulations that affect them but also the material writing process for the Itslearning platform. To support the orientation, the learning platform includes a theory framework that includes the company's operating instructions and laws. The author used his own knowledge about the company. Special information applicable to working in the school where author works has been searched for by looking for information about the school's special education.

The final product is an electronic self-study material compilation targeted at Vantti security guards, which can be used in the sector-specific orientation of new security guards regardless of their role destination. In addition to this, each guard will receive guidance to their own target area because the target guidance needs to be received on-site so that even tacit information can be transferred. When making the product the author has tried to use sector-specific photos and videos whenever possible. All photos were not changed so that Vantti's basic training materials remain consistent.

Keywords: basic training of guards, itslearning, school guard, self-study, workshop operations in basic education

Sisällys

1	Johdanto.....	6
1.1	Toimeksiantaja	6
1.2	Päiväkirjapohjainen opinnäytetyö	7
2	Nykytilanne.....	8
2.1	Vantaan tilapalvelut Oy	8
2.2	Itslearning	9
2.3	Oma Työni.....	10
2.3.1	Työni vaativuus	10
2.3.2	Sitoutuminen työhöni	11
2.3.3	Koivukylän koulun sidosryhmät	12
3	Päiväkirja.....	13
3.1	Viikko 37/23, ensimmäinen päiväkirjaviikkoni	14
3.2	Viikko 38/23, toinen päiväkirjaviikkoni	18
3.3	Viikko 39/23, kolmas päiväkirjaviikkoni	26
3.4	Viikko 40/23, neljäs päiväkirjaviikkoni	29
3.5	Viikko 41/23, viides päiväkirjaviikkoni	31
3.6	Viikko 42/23, kuudes päiväkirjaviikkoni	34
3.7	Viikko 43/23, seitsemäs päiväkirjaviikkoni	36
3.8	Viikot 44 ja 45/23, vuosilomalla	37
3.9	Viikot 46-47/23, kahdeksas päiväkirjaviikkoni	38
3.10	Viikko 1/24, yhdeksäs päiväkirjaviikkoni	39
3.11	Viikko 2/24, kymmenes päiväkirjaviikkoni	42
4	Huomioita ja päätelmiä	45
	Lähteet.....	47
	Kuvat	51

1 Johdanto

Jotta uusi työntekijä pääsee aloittamaan työuransa tehokkaasti ja tuottavasti sekä alusta alkaen oikeilla työ- ja toimintatavoilla, on hänet syytä perehdyttää työpaikan kulttuuriin sekä tulevaan tehtäväänsä ja työtovereihinsa. Hyvän perehdytyksen avulla työntekijä pääsee nopeasti osaksi työyhteisöä ja tuntee kuuluvansa siihen (Työterveyslaitos 2024). Työturvallisuuslaki määrää työnantajan antamaan työntekijälle riittävästi opetusta ja ohjausta sekä työsuhteen alussa, että tarvittaessa muutoinkin (Työturvallisuuslaki 2002/738), muttei varsinaisesti määrittele, kuinka opetuksen ja ohjauksen on tapahduttava.

Toimeksiantajani on Vantaan kaupungin tilapalvelut Oy, joka on Vantaan kaupungin omistama yhtiö. Vantaan kaupunki on Vantin ainoa asiakas. (Vantti 2023). Yrityksessä on käytössä nettipohjainen itseopiskelu antamaan uusille työntekijöille mahdollisuus saada yhtäältä perusperehdytys yritykseen sekä toisaalta muuta koulutusta itsenäisesti työajalla ennen työsuhteen vakinaistamista koeajan aikana. Itseopiskelua ollaan Vantissa laajentamassa yrityksen perusperehdytyksestä toimialakohtaisiin perusperehdytyksiin. Nettipohjaisen itseopiskelun etuna on, että opintomateriaaliin voi palata myöhemminkin virkistämään omaa muistiaan. Menestyvä yritys uusiutuu jatkuvasti ja on innovatiivinen sekä joustava. Oppiva organisaatio mahdollistaa henkilökunnan jatkuvan kehittymisen ja sallii tämän muuttaa myös toimintatapojaan kehitystä vastaavaksi. (Lepistö 2004, 6). Yritystasolla perehdytysmateriaalin intranetissä pitämisen etuna voi pitää myös mahdollisuutta tutustua toisen toimialan materiaaliin, mikäli henkilö on esimerkiksi harkitsemassa alan vaihtoa yrityksen sisällä.

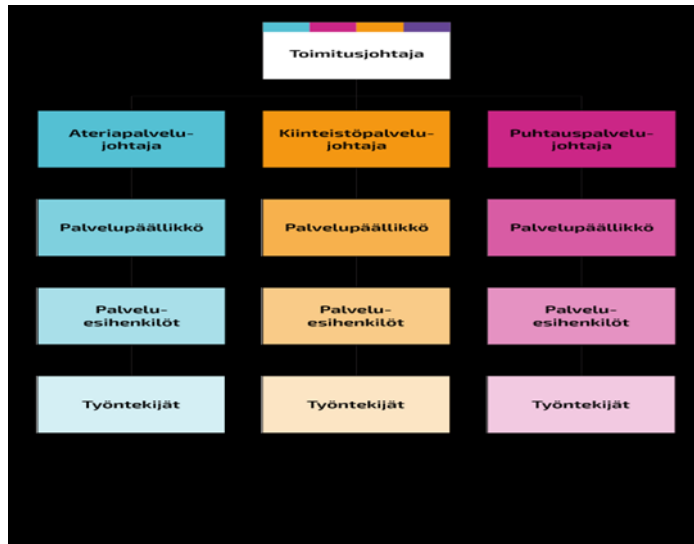
Tämä päiväkirjapohjainen opinnäytetyö kertoo, kuinka käytin kymmenen viikon aikana työaikaani kirjoittaen oman työni ohella perusperehdytysohjelmaa Vantin vartijoille. Perehdytysohjelman avulla Vantin henkilökunnan, tässä tapauksessa vartijoiden, on tarkoitus itsenäisesti koeajan aikana opiskella yritysperehdytyksen lisäksi toimialakohtainen perusperehdytys. Tarvittavat erityisperehdytykset ja kohdeopastus annetaan henkilökohtaisesti. Tavoite on saada toimialakohtainen perusperehdytys julkaistuksi kaikille toimialoille vuoden 2023 loppuun mennessä.

Teen vartijoiden perehdytysohjelman, koska työskentelen itse Vantaalla yhden kohteen vartijana ja kykenen antamaan perehdytysohjelmaan suorittavan vartijan näkökulman, mikä on erilainen kuin konttorityöntekijän tai koulutusohjelman näkökulma.

1.1 Toimeksiantaja

Vantti on Vantaan kaupungin omistama yhtiö. Vantti on perustettu vuonna 2012, jolloin siihen liitettiin Vantaan kaupungin omia toimintoja, jotka yhtiöitettiin. Vantaan kaupunki on Vantin

ainoa asiakas. Vantin tehtävänä on tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille. Vanttilaisina pyrkimyksenämme on tehdä kaupunkilaisille viihtyisiä kaupunki ja pyrimme myös itse toimimaan arvojemme mukaisesti. Vantin organisaatio on esitelty kuviossa 1, joka on ladattu Vantin nettisivulta. Aula- ja turvallisuuspalvelut kuuluvat osanaan kiinteistöpalveluihin. (Vantti 2023.)

Kuva 1 Vantin organisaatiokaavio

1.2 Päiväkirjapohjainen opinnäytetyö

Valitsin päiväkirjapohjaisen opinnäytetyön, koska se soveltuu hyvin työn ohessa tehtävän projektin kuvaamiseen. Tarkoitus on varsinaisen kehitystyön kuvauksen ja edistymisraportoinnin lisäksi kuvailla myös, miten kehitystehtävän tekeminen vaikuttaa kouluvartijan varsinaisten työtehtävien suorittamiseen sekä miten yleensä työpäiväni käytän ja mitä päivän tai viikon aikana olen oppinut tahi oivaltanut. Esiin tuleva terminologia on tarkoitus avata kyseisen termin esiintyessä tekstissä ensimmäisen kerran, varsinaista selittävää sanastoa ei ole kerätty erikseen luettavaksi.

Opinnäytetyössä huomioin itseopiskeluvivuston kirjoittamisessa vartijoita varten esiin tulleita seikkoja, jotka oli selvitettävä ennen tekstin uudelleen kirjoittamista. Lisäksi pyrin kuvaamaan ongelmia, joita ilmeni sekä kuinka sain ne ratkaistua. Samalla tuon mahdollisuuksien mukaan esille perehdytysvivuston ylläpitäjän kannalta olennaisia muita huomioita siitä, miten joitain ongelmia olisi voinut välttää. Tähän keskityn enemmän päiväkirjaosuuden jälkeisessä pohdinnassani.

Päiväkirjaseurannan on tarkoitus ajoittua viikoille 37-48 vuonna 2023. Päiväkirjassa on joka viikolla oma osionsa. Viikko-osioissa on kirjattu viikon tapahtumat sekä pohdintaa kyseisen viikon asioista, opittua ja havaittua.

2 Nykytilanne

Kun uusi vartija tällä hetkellä aloittaa työnsä Vantissa, saa hän työsuhteen alussa alkuperehdytyksen yritykseen sekä mahdollisuuden opiskella yrityksen perusperehdytys itsenäisesti koeajan aikana. Tällä hetkellä alakohtainen perusperehdytys annetaan henkilökohtaisesti. Tämä yhtäältä sitoo perehdyttäjän työaikaan ja saattaa aiheuttaa, ettei uusi työntekijä sisällä kaikkea perehdytettyä asiaa eikä huomaa kysyä tärkeitä asioita. Tämän vuoksi yritys onkin siirtymässä itseopiskeluun perustuvaan perusperehdytykseen myös alakohtaisesti.

Sote-muutoksen myötä osa vanttilaisista siirtyi vuoden 2023 alussa sotealueille jatkamaan töitään uuden työnantajan palveluksessa vanhoina työntekijöinä. Näin sote-alueet saivat osaavaa ja tuttua henkilökuntaa näihin tukitehtäviin (Vantti 2024). Vantissa ollaan vuoden 2024 aikana siirtymässä malliin, jossa yhdellä palveluesimiehellä on alaisia jokaiselta toimialalta, joten asiakas kykenee kertomaan ongelmansa tai tarpeensa kenelle tahansa vanttilaiselle saadakseen huolensa kerrottua ilman, että hänen on osattava etsiä oikea henkilö (Vantin sisäinen tiedote 2023).

2.1 Vantaan tilapalvelut Oy

Opinnäytetyöni toimeksiantaja on Vantti Oy, joka on Vantaan kaupungin omistama yhtiö. Yrityksen toiminta-ajatuksena on tuottaa hyvää arkipäivää vantaalaisille. Vantin tehtävänä on tukea Vantaan kaupunkikonsernin toimialoja ja niiden asiakkaita tuottamalla asiakkaiden tarpeita vastaavia ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluita ja niitä tukevia palveluja (Vantti 2023).

Vanttilaisia ja Vantin autoja näkeekin ympäri kaupunkia. Vuonna 2022 Vantin liikevaihto oli n. 54 milj.€ ja henkilökuntaa oli hivenen vajaa tuhat. Vantin slogan on ”Hyvää arkipäivää” ja yritys sekä sen työntekijät ovat sitoutuneet vastuullisuuteen kaikessa toiminnassaan. (Vantti 2023.)

Tarkoitus oli alun perin, että Vantin koko perehdytys olisi ollut itseopiskelualustalla vuoden 2023 kesän loppuun mennessä, mutta työtehtävien muutokset hidastivat aikataulua. Nyt tarkoituksena on saada opiskelupohja käyttöön vuoden 2023 loppuun mennessä (Hellgren 2023a). Opiskelupohjan tarkoituksena on kokonaisuudessaan, että uusi työntekijä saa itseopiskeluna hyvän yleiskuvan paitsi yrityksestä, myös oman toimialan toiminnasta, esihenkilöistä ja käytänteistä liittyen esimerkiksi työvaatteisiin, suojavälineisiin sekä yrityksen autojen käyttöön ja yleisiin työtapoihin. Hän voi halutessaan tutustua myös yrityksen muihin toimialoihin, mikä on käytännöllistä, jos on hakeutumassa uusiin tehtäviin yrityksen sisällä.

Vantissa ollaan vuoden 2025 alussa siirtymässä malliin, jossa yhdellä palveluesihenkilöllä on alaisia jokaiselta toimialalta, joten asiakas kykenee kertomaan ongelmansa tai tarpeensa

yhdelle esihenkilölle oli kyse mistä toimialasta tahansa, eikä asiakkaan enää tarvitse osata etsiä oikeaa henkilöä. Henkilökunnalle tämä tarkoittaa tiiviimpää yhteistyötä lähiesihenkilön kanssa sekä, että oma lähiesihenkilö ei välttämättä ole omalta toimialalta. (Vantin sisäinen tiedote 2024).

Minun tehtäväni on kirjoittaa sivusto Vantin vartijoiden itseopiskelua varten. Työn on tarkoitus olla valmis vuoden 2023 aikana. Nyt kirjoittamani opiskelusivusto on tarkoitus opiskella sen jälkeen, kun uusi työntekijä on ensin itsenäisesti tutustunut koko yritykseen ja saanut siitä yleisesittelyn. Työntekijät hyötyvät yhtäältä siten, että he voivat suorittaa perehdytyksen omaan tahtiinsa itselle sopivana ajankohtana, mutta myös koska he pääsevät palaamaan materiaaliin uudestaan. Tämä lisää mahdollisuutta, että työntekijät kertaavat perusasioita. Iivo Hetemäki ja Jussi Merenmies toteavat tutkimuksessaan ”Lääketiede kehittyy - niin tulisi jatkokoulutuksenkin”, että mitä pidempi aika on lääkärin valmistumisesta sen heikommät ovat hoitotulokset, mikäli jatkokoulutusta ei ole tehty – järjen mukaan samaa esiintyy muillakin aloilla (Hetemäki ja Merenmies 2019, 1431). Toinen etu yrityksen intrassa opiskeltavalle materiaalille on, että työntekijät voivat oppimateriaalin avulla tutustua myös toisiin toimialoihin ja niiden käytänteisiin, esimerkiksi halutessaan tutkia toimialaa uuden tehtävän vapautuessa.

2.2 Itslearning

Itslearning on nettipohjainen itseopiskelualusta, joka oli alun perin norjalainen start-up-yritys, mutta nykyisin kuuluu Sanoma Groupiin. Sanoma-konsernin sisällä Itslearning on oma erillinen yhtiönsä. Yrityksen missio on ”parannamme oppimista teknologian avulla” (itslearning.com). Itslearning on jatkuvasti vahvistanut asemaansa ja tekee niin myös jatkossa, koska Sanoma jakaa Itslearningin arvot (itslearning.com 2023).

Vantin työntekijän opiskelevat itsekseen työajalla erilaisia koulutuksia Itslearningin avulla. Vantissa yritystason perehdytys on itseopiskelua ja toimialakohtaisen yleistiedon itseopiskeluun on jo siirrytty muilla, paitsi turvallisuuden ja ateriahuollon toimialoilla (Vantin intranet 2024).

Kuten Työturvallisuuskeskuksen julkaisemassa materiaalissa työpaikkakouluttajan käsikirja mainitaan itseopiskelusta työyhteisössä, antaa Itslearning opiskelualusta mahdollisuuden opiskella aineistoa omassa tahdissaan itselleen sopivana ajankohtana. Samalla työntekijä kykenee itse kontrolloimaan oppimistaan ja palaamaan aiheeseen, mikäli tuntee siihen tarvetta (Lepistö 2004, 47). Itslearning -alustalla Vantti kykenee olemaan Pedlerin, Burgoynen ja Boydellin (1997) mukainen oppiva organisaatio (Lepistö 2004, 6).

2.3 Oma Työni

Olen työskennellyt urani aikana monissa ammateissa ja useilla työnantajilla. Minulla on kokenut esimerkiksi rakennus-, matkailu- ja tapahtumateollisuudesta, joita oppeja olen käyttänyt myös nykyisessä työssäni. Vantin palveluksesta olen ollut vuoden 2021 alusta lähtien. Aloitin eräässä koulussa vartijan sairaslomasijaisena, tosin jo tässä vaiheessa oli tiedossa, että parissakin koulussa oli vapautumassa vartijan paikka. Ainakin kahden koulun kouluisännät olivat jäämässä eläkkeelle.

Vantissa olen päässyt tutustumaan useamman koulun ja muun kohteen toimintaan, mikä on laajentanut perspektiiviäni yritystä ja sen työtehtäviä kohtaan Vantin vartijana. Olen muokannut aiemmin opittua osaamistani yrityksen tarpeisiin. Olen toiminut myös kesä- tai sairaslomasijaisena useassa koulussa, mutta myös ns. sote-puolella ja saanut kokea erilaisia työkohteita sekä -kulttuureja. Viihdyn erinomaisesti ”omassa” koulussani, koska työyhteisömme on loistava ja tuemme toistemme tekemisiä, juuri Vantin filosofian mukaisesti. Koska nimenomaan olen ollut lyhyempiä aikoja eri kohteissa, olen saanut vahvan ymmärryksen, miten asioita yrityksessä tehdään, myös miten niitä pitäisi tehdä. Pystyn omalla kokemuksellani antamaan ehdotuksia, kuinka asioita voisi tehdä rationaalisemmin. Tätä voisi kutsua kohteissa opituksi hiljaiseksi tiedoksi, joka jaetaan muille.

2.3.1 Työni vaativuus

Vartijana toimintaani määrittelee laki yksityisistä turvapalveluista (LYTP), joka määrittelee vartiointiliikkeen ja vartijan tehtäviä sekä vartijan toimialueen (LYTP 2 Luku 3§, Vartioimisiike ja 4§ Vartijan toimialue). Tehtävääni rajoittaa myös vartiointiliikkeen ja asiakasyrityksen välinen toimeksiantosopimus, joka antaa puitteet ja rajoitteet (LYTP 6 Luku 73§, Toimeksiantosopimus). Koska työskentelen peruskoulussa, rajoittaa tekemisiäni edellisten lisäksi myös perusopetuslaki, joka minun on tunnettava vähintään soveltuvien osien. Karkeasti kuvailtuna olen koululla avaamassa ja sulkemassa ovet sekä valmiina toimimaan mahdollisten koulurakennusta tai henkilöstöä kohtaavan vaaran uhatessa.

Oppilaisiin puuttuminen, esimerkiksi häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen on edellä mainitun perusopetuslain nojalla kokonaan opettajien ja rehtorin vastuulla (Perusopetuslaki 628/1998 Luku 7 §36b, d ja e). Kouluvartijalle tämän rajoitteen mieltäminen on tärkeää, koska opettajillekaan ei asia ole selkeä ja saan toisinaan pyyntöjä puuttua oppilastilanteisiin. Voin tietenkin olla tilanteissa suojaamassa opettajaa ja yleensä pelkkä vartijan mukanaolo tilanteessa lopulta rauhoittaa kiistatilanteet, joihin opettajat joutuvat valitettavan säännöllisesti puuttumaan.

Joissain kohteissa kouluvartijan tehtäviin kuuluu AV- yms. laitteiden käytön opastus tarvittaessa. Omassa kohteessani on erikseen ATK-opettaja, joka neuvoo teknisten laitteiden

käytössä. Työaikani päättyy ennen iltatapahtumien alkamista, joten minun työnkuvaani ei kuulu esimerkiksi auditorion laitteiden käyttöneuvonta. Se kuuluu iltavahtimestarille. Olen toki opiskellut, kuinka AV-laitteet toimivat ja kykenen tarvittaessa auttamaan. Toisissa koh-teissa tuuratessani saatankin joutua opastamaan myös AV-laitteiden käytössä, joten nekin on hyvä osata. Kykenen useimmiten neuvomaan kouluissa olevien laitteiden käytössä, koska olen opiskellut erilaisten laitteiden käyttöä aiemmissa työpaikoissani.

Kierrellessäni koulurakennusta ja sen ympäristöä tarkkailen jatkuvasti rakennuksen kuntoa. Pienemmät korjaukset, kuten oven kahvan kiristäminen, teen itse, mutta isommista korjaus-tarpeista teen keikan käytössämme olevaan kiinteistönhoito-ohjelmaan, Granlund Manageriin, jonka avulla huoltoa vaativat tehtävät ilmoitetaan keskitetysti. Sieltä asia siirtyy vastaavan henkilön tai tahon tehtäväksi. Granlund Manager on kiinteistöjohtamisen ohjelma, jota Van-tissa käytetään. Sen avulla voi tehdä korjauspyyntöjä, mutta sinne kuitataan tehdyksi myös erilaisia tehtäviä, esimerkiksi lumityöt ja hiekoitus talvisin. Granlund Managerissa on oma ala-sivu myös viikoittain ja kuukausittain tapahtuville huoltotöille, jotka on kuitattava sivustolle. (granlund.fi 2023).

Jos tuoli tai pulpetti menee rikki, kuuluu niiden korjaaminen tehtäviini. Niitä pystyn teke-mään ilman, että varsinainen työni estyy. Isommat huoltotyöt, kuten loisteputkien vaihdot ja isompien tavaroiden siirtäminen teen ennen oppilaiden ja opettajien saapumista kouluun tai heidän poistuttuaan. Ovi-ikkunoiden lasit ja ulko-ovien karmit puhdistan kerran kuukaudessa. Useamminkin, mikä-li ne on sotkettu ilkeästi, silloin tosin kirjoitan niistä laskun Gran-lund Managerin avulla ja Vantti lähettää koululle ylimääräisestä työstäni laskun.

Myös kuulutuslaitteen käyttö on osa työtäni, ennen kaikkea sen toiminnan tarkkailu ja vioista raportointi. Testaan laitteiston toimivuuden joka kuukauden alussa. Tarkkailen käytävillä kulkiessani myös ovien ja lukkojen toimintaa ja teen niiden toimintahäiriöistä korjauspyyn-nön. Opettajat kääntyvät puoleeni mitä erilaisimmissa ongelmissa. Osaan pystyn ratkaisemaan, kaikkiin en saa edes puuttua. Minun on siis tiedettävä omassa työssäni sallitut ja kielletyt teh-tävät.

2.3.2 Sitoutuminen työhöni

Olen aktiivisesti mukana kehittämässä ”oman” kouluni turvallisuutta. Toki myös Vanttia ja sen toimintoja. Olen esimerkiksi osana myös koulun turvallisuus- ja kriisiryhmiä. Turvallisuus-ryhmä koostuu muutamasta opettajasta, jotka koittavat kehittää koulun turvallisuusasioita. Minä turvallisuusalan asiantuntijana annan oman näkemykseni asioihin ja osallistun heidän toi-mintaani työni sallimissa rajoissa. Yleensä annan täysin erilaisia ideoita kuin mitä opettajat ovat ajatelleet. Olin esimerkiksi mukana antamassa neuvoja turvallisuusryhmälle luokkien poistumisohjeiden uusimista sekä pelastussuunnitelman päivittämistä varten. Poistumisohjeet uusittiin, mutta mielipiteitäni ei kuunneltu.

Koulumme kriisiryhmä puolestaan koostuu rehtorista ja apulaisrehtoreista, kouluterveydenhuollosta ja kuraattoreista sekä minusta - noin lyhykäisesti kerrottuna. Kriisiryhmä kokoontuu periaatteessa kerran vuodessa, mutta kokoontuu ja kommunikoi akuuttien kriisien yhteydessä, jolloin on viestittelyä ja saamme koulun sisäisesti hoidettua erilaisia akuutteja asioita ilman, että koko opettajakunta oppilaista puhumattakaan on kyseisistä asioista tietoinen. Pikaviestimet ovat tässä käteviä. Pystyn esimerkiksi lähtemään ulos ohjaamaan ambulanssia oikeaan paikkaan ilman, että jonkun on soitettava minulle tai tultava käymään. Pystyn ulkoa viestimään avun tullessa näköpiiriin, jolloin pienemmän viivettä avun käyttöönotossa.

Olen ottanut tavakseni olla näkyvillä ja seistä käytävällä enkä ainoastaan istu kopissa, kuten monet kouluvartijat tekevät. Oppilaat näkevät minut ja yleensä rauhoittuvat. Koitan omalta osaltani edistää hyviä käytöstapoja, esimerkiksi ruokalaan ei mennä hattu päässä eikä pöydillä istuta. Oppilaat ovat ottaneet minut osaksi joukkoa, mikä helpottaa työtäni - he eivät halua minun pettyvän toimintaansa ja kertovat herkästi myös havaitsemiaan turvallisuuspuutteita yms.

Myös koulun muu henkilökunta (laitoshuoltajat sekä keittiöhenkilökunta) kertoo pienellä kynyksellä havaintojaan, jotka tarvittaessa välitän rehtorille eteenpäin. Voi sanoa, että työyhteisömme toimii hyvin. Itse asiassa, jotta vaihtaisin toiseen työpaikkaan tulisi sen olla huomattavan mielenkiintoinen ja palkan paljon korkeampi. Sen verran hyvä on työyhteisömme me-henki.

2.3.3 Koivukylän koulun sidosryhmät

Koulussamme on normaalin yläasteen (7-9 luokat) lisäksi vammaisopetusta ns. POP-opetus sekä ns. pajaluokkia. POP-oppilailla on jokaisella oma, henkilökohtainen opintosuunnitelman, johon henkilökohtaiset tavoitteet on kirjattu ylös, jotta näille erityisoppilaille saadaan järjestettyä oppilaan kannalta tarkoituksenmukaisin kehityssuunnitelma (Vantaa.fi 2024a).

Osa näistä oppilaista osallistuu perusopetukseen, tosin omissa ryhmissään ei normaaliluokissa, osa on koulussa, koska he ovat oppivelvollisuusiässä ja heitä koitetaan samalla kuntouttaa yhteiskuntaan. Osa heistä kykenee opiskelemaan, kaikki eivät. Valtaosalla oppilaista Koivukylän koulun POP-opetuksessa on jonkinlainen vaikeampi autismi häiritsemässä normaalia koulutyöskentelyä, mutta joukossa on myös fyysisesti vammaisia henkilöitä, esimerkiksi näkö- ja liikuntavammaisia, jotka tarvitsevat erityisopetusta. On ollut hienoa nähdä heidän kehityksensä, varsinkin jos oppilas on ollut todella vaikeasti avun tarpeessa aloittaessaan koulunsa ja hän on saanut tilanteen opettajien ja avustajien sekä kouluterveydenhoidon avulla hallintaansa.

Pajan toimintaa on olla luokka peruskoulun yläkoulussa oleville oppilaille, joilla on erityishaasteita, kuten syrjäytymisriski tai muut vaikeat syyt, joiden vuoksi he eivät kykene

opiskelemaan. Opiskelua tukemalla oppilaat yritetään saada edes sen verran kiinnostuneiksi opiskelusta, että he saavat päästötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelujaan peruskoulun jälkeen. (Vantaa.fi 2024b). Luokassa opiskellaan kullekin sopivassa tahdissa erityisjärjestelyin (Ruitz 2023).

Oppilaiden ja opettajien lisäksi koulussa on iso määrä kouluavustajia, laitoshuoltajia siivoamassa rakennusta, keittiö kokkeineen, kylmäkköineen ja tiskaajineen sekä kouluvartija. Paikalla käyvät liki päivittäin kiinteistönhoitaja ja tekninen kiinteistönhoitaja, joilla molemmilla on useita kiinteistöjä työskanaana. Terveystenhoitaja on neljänä päivänä viikossa, kuraattori kahtena päivänä.

Olen Vantin palkkalistoilla, en koulun. Lähiesimieheni työskentelee Vantin toimistolla ja hänelle raportoin sekä anon lomat. Kommunikoin hänen kanssaan tarpeen mukaan. Koulun rehtori antaa minulle työhöni liittyviä päivittäisiä määräyksiä, joita noudatan. Tunnenkin olevani enemmän osa koulun henkilökuntaa, varsinkin kun toimialueenani on vain yksi koulu.

3 Päiväkirja

Päiväkirjan on tarkoitus kertoa viikon ennakkosuunnitelmasta ja sen aikana tehdyistä toimenpiteistä. Viikon lopuksi on tarkoitus kerrata havainnot sekä opitut asiat. Vartijan työ on paljon odottamista, jolloin voin käyttää aikaani opinnäytetyöni suunnitteluun ja tehtäväni toteuttamiseen sekä tekemiseni kirjoittamiseen. Toisinaan tämä ajattelutyö tosin keskeytyy erilaisten kiireellisten tehtävien tekemiseen.

Olen ennakkoon suunnitellut kirjoitustyötäni siten, että ensin kartoitan muiden toimialojen koulutusmateriaalit, jotta näen, kuinka ne on kirjoitettu. On hyvä, mikäli kaikki opetusmateriaalit ovat samankaltaisia, vaikka kirjoittaja onkin eri henkilö. Tässä vaiheessa pystyn myös kirjaamaan itselleni muistiin, mitkä sivut on kirjoitettava uudestaan ja mitkä sivut voin jättää suoraan muuttamatta. On tarpeetonta kirjoittaa uudestaan sivua, joka soveltuu sellaisenaan tai pienellä muokkauksella.

Tekstin muokkaamisen lisäksi minun on kysyttävä tietoja esimerkiksi vastaavalta hoitajaltamme, koska en ole täysin tietoinen toimeksiantosopimuksen sisällöstä eikä sitä myöskään ole tarpeen kokonaan avata osana koulutusta. Vaikka käytänkin sivuston muokkaamisessa paljon omaa kokemustani ja näkemystäni, on minun myös varmistettava esimiehiltä joitain yrityksessä käytettäviä toimintatapoja. Kyselyt on tarkoitus tehdä meilitse, kun haluan yhteisen mielipiteen tai varmistuksen johonkin asiaan, puhelimen avulla halutessani selventää jotain seikkaa. Tarkoitus on etsiä tekstiä tukevaa tietoa myös kirjallisista lähteistä, joita tässä vaiheessa ei ole nimetty.

Luultavasti pääsen suunnittelemaan vartijoiden työhön soveltuvien valokuvien ottamista. Koska pohjateksti on kiinteistönhoitajille, on kuvia syytä vaihtaa niin, että niissä on vartijoille suunnattuja aiheita, kuten vaatetus ja jotkut työvaiheet sekä esimerkiksi ajoneuvot, jotka ovat vartijoilla erilaisia kuin kiinteistönhoitajilla.

3.1 Viikko 37/23, ensimmäinen päiväkirjaviikkoni

”Kun suunnittelet elämääsi, sinun tulee keskittyä kiireettömiin tärkeisiin asioihin, sillä ne jäävät helposti kiireellisten tehtävien jalkoihin” (Parasvointi.fi 2024). Opetussivuston tekeminen on tärkeää, mutta minulla ei varsinaisesti ole sen kanssa kiire. Syvällinenkin ajattelutyöni saattaa yht’äkkiä katketa, koska joudun tekemään varsinaisia työtehtäviäni kiireellisesti. Tällä viikolla on tarkoituksenmukaista tutustua olemassa oleviin muiden toimialojen materiaaleihin ja tehdä toteutussuunnitelma.

Aamuisin aikani menee erilaisiin huoltotöihin ja korjauksiin ennen kuin avaan ovet oppilaita varten. Päivisin minulla on aikaa lukea ja kirjoittaa, tosin saatan joutua keskeyttämään tekemiseni, mikäli jokin kiireellinen seikka vaatii huomiotani. Tämä estää isompaa ajattelua vaativat tehtävät, mutta onneksi sivusto, jota olen kirjoittamassa, koostuu pienistä kokonaisuuksista. Iltapäivällä, kun olen tehnyt sulkukierroksen jää minulle yleensä aikaa syvällisempää ajattelua vaativiin tehtäviin. Pystyn myös jäämään työtilaani työpäivän jälkeen, mikäli koen kirjoittamisen vuoksi tarpeelliseksi. Tämä helpottaa esimerkiksi päivän muistiinpanojeni tarkistamista tehtyjen töiden osalta.

Maanantai 11.9.23

Viikko alkoi normaalisti, kirjasin itseni sisään ja avasin valvontakamerat, kuten joka aamu. Ilta-vahtimestari käyttää myös kamerajärjestelmää valvomaan koulussa olevia henkilöitä, mutta hänellä ei ole pääsyä tallenteisiin, sen vuoksi suljen kameraohjelman joka ilta. Kiersin koulun ja tarkistin samalla, että hätäuloskäyntien valot palavat. Kokeilin myös varavalaistuksen akuston toiminnan tarkistamalla, että sähköpääkeskuksen valo syttyi, kun käänsin akuston katkaisijaa. Varavalaistuksen on tarkoitus mahdollistaa turvallinen poistuminen tilanteesta, jossa sähkökatkoksen vuoksi varsinainen valaistus ei toimi. Akuston toimivuus on tarkistettava viikoittain ja akun kesto kuukausittain. Vartioinnin lisäksi kouluvartijoille kuuluu tietyt tehtävät, jotka on tehtävä kerran viikossa tai kuukaudessa. Itse pyrin tekemään viikoittain tehtävät työt pois maanantaisin, jolloin loppuviikolle jää vapaampaa aikaa ja kuukausitehtävät teen kuukauden alkupäivinä.

Kun olin avannut ovet oppilaille, pystyin keskittymään ylimääräiseen tehtävääni, vartijoiden opetussivuston muokkaukseen. Maanantaina sain myös kontaktin yhteyshenkilööni Itslearning alustan muokkausta varten sekä tiedot henkilöstä, joka oli tehnyt perehdytyksen kiinteistönhoitajille. Jälkimmäiseltä voin kysyä neuvoja käytännön asioissa. Näiden jälkeen oli vuorossa

katsoa jo olemassa olevat kiinteistönhoitajien sekä laitoshuoltajien Itslearning -perehdytyksen materiaalit.

Päivän aikana ei varsinaisessa työssäni ollut mitään ylimääräistä tehtävää, joten pystyin keskittymään muiden alojen materiaalin lukemiseen. Siinä meni reilu kaksi tuntia. Koulupäivän loputtua oli aika tehdä rakennukseen sulkukierros. Tarkistin, että vessat olivat tyhjä ja kaikki ulko-ovet lukossa sekä oppilaat poissa koulusta. Lopuksi sammutin käytävien valot huoneesani olevasta valopaneelistä. Iltaopettajat käyttävät käytävillä olevia valokatkaisimia saadakseen käytäville riittävästi valoa kulkemista varten, heidän tulisi myös sammuttaa nuo valot.

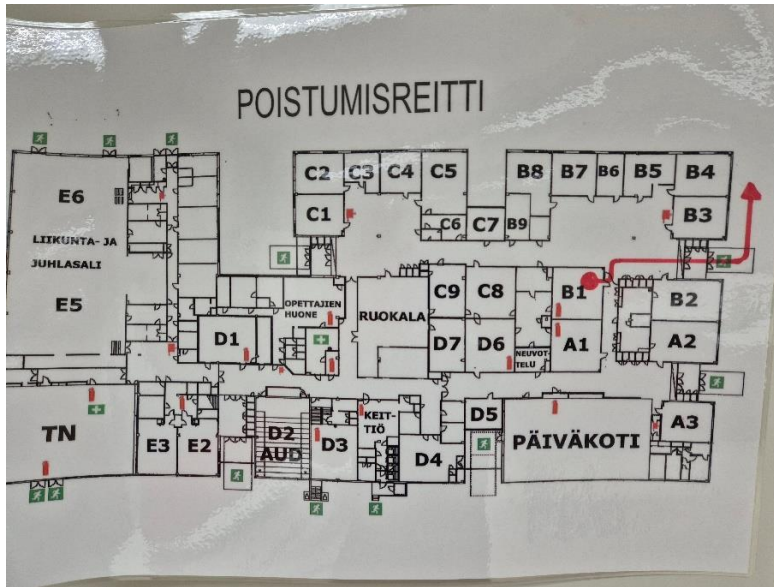
Tiistai 12.9.23

Aamurutiinien jälkeen pääsin meilaamaan kiinteistönhoitajien sivuston tehneelle henkilölle kysyäkseni käytännön vinkeistä. Pääsin myös lähettämään opinnäytetyösopimuksen esimiehelleni. Sain luvan opinnäytetyöni aloittamiseen melko nopealla aikataululla, joten opinnäytetyösopimuksen allekirjoitus jäi melkoisen viime tinka. Muutoin alku on hidasta, mutta onkin hyvä saada suunnitelma selkeäksi toteuttamista varten. Käytin aikaani lukeakseni uudestaan muiden alojen valmiita perusopetuskokonaisuuksia, jotta saan aula- ja vartiointipalvelujen tuotoksen samantyylliseksi. Tätä varten tein muistiinpanoja tekstistä sekä tarvittavista valokuvista. Lisäksi oppilaat toivat löytötavaroita ja kävivät kysymässä kadonneita tavaroita. Yksi oppilas sai oman puhelimensa takaisin. Oppilaat ja opettajat ovat oppineet tuomaan löytötavaroita huostaani ja kysymään kadonneita tavaroita. Kun löytötavara tuodaan minulle, kirjoitan ikkunaan lapun ja laitan tavarat erilliseen lokeriin odottamaan noutajaansa. Kun tavaroita käydään noutamassa, kysyn tuntomerkkejä, puhelinten ollessa kyseessä pyydän hakijaa avaamaan sen. Mikäli tavaroita ei noudeta lukuvuoden loppuun mennessä, heidän vähäarvoiset tavarat ros kiin ja arvokkaammat tavarat toimitetaan Vantaan poliisille.

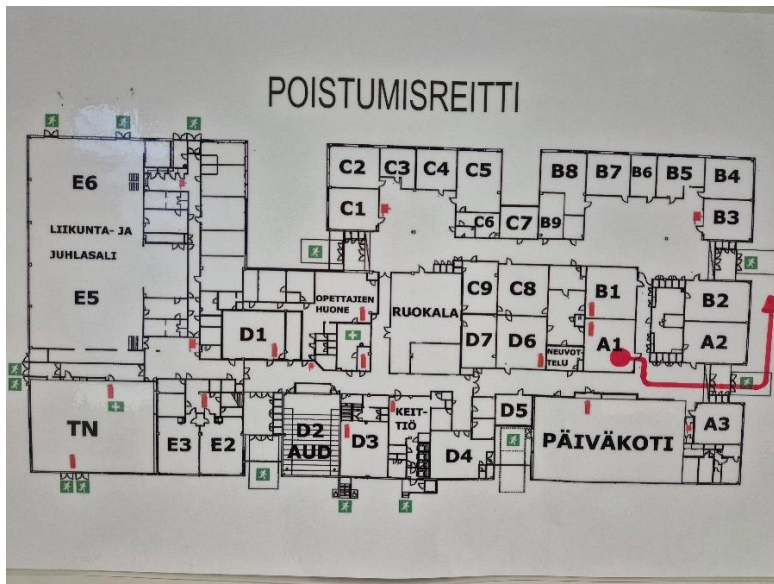
Omiin tehtäviini liittyen olin mukana palotarkastuksessa esitellen palotarkastajalle hänen haalamansa paikat. Mukana olivat myös rehtori, koulun turvallisuustavastava, jolle rehtori on siirtänyt vastuun pelastusturvallisuudesta ja -suunnitelman ajantasaisuudesta (Opetushallitus 2024a) sekä kiinteistönhoitaja. Palotarkastus perustuu pelastuslain 2011/379 pykälään 80 ja sitä oli suorittamassa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastusesimies (Pelastuslaki 80§).

Tarkistus alkoi kello 13 rehtorin huoneessa. Siellä kävimme ensin läpi koulun pelastussuunnitelman, jota turvallisuudesta vastaava opettajamme on pitkin syksyä päivittänyt. Pelastussuunnitelman laatiminen määrätään pelastuslaissa ja sen voi tehdä monella tavalla. Opetushallitus on laatinut ohjeistusta pelastussuunnitelman tekemiselle (Opetushallitus 2024a). Turvallisuustavastavamme on tälle lukuvuodelle uusi ja hän on käytännössä kirjoittanut koulullemme uuden pelastussuunnitelman, joka vastaa koulun nykyhetkistä tilannetta. Olen auttanut häntä esim. riskien tunnistamisessa sekä riskianalyysin tekemisessä. Se oli hyvää harjoitusta itselleni ja antoi hänelle idean, kuinka asian voi tehdä. Eniten olen koittanut selvittää

hänelle poistumiskartan oikeanlaisuuden merkitystä, sitä ettei riitä että kartta on, vaan että kartasta on selvittävä yksiselitteisesti, mihin suuntaan hätätilanteessa on poistuttava. Koulusamme uusittiin poistumiskartat. Niistä tuli kyllä selkeämmät, mutta edelleen osassa luokista kartta ohjaa koulua tuntemattoman henkilön juuri hätäpoistumistiestä poispäin, koska karttaa ei ole tehty koulua tuntemattoman henkilön silmin, vaan mielellä ”minähän tiedän, minne on mentävä” (Opetushallitus 2024b). Osa opettajista onkin kääntänyt oveen asetetun kartan ylösalaisin osoittamaan oikean poistumissuunnan.

Kuva 2 Poistumisreitti luokasta B1

Kuva 3 Poistumisreitti luokasta A1

Alkupalaverin jälkeen pelastusesimies halusi nähdä tarkastuksen kannalta oleellisia paikkoja. Kävelimme periaatteessa laajennetun turvallisuuskävelyn. Hän halusi pistokoemaisesti käydä

parissa luokassa, avasin pyynnöstä ovia. Koulussamme on paljoa alkusammuttimia ja huoneiden, joissa sellainen on, oviin on kiinnitetty asiasta kertova tarra, niistä tuli kiitosta. Saimme myös muutaman korjausmääräyksen, kuten ettei jatkojohtoja saa pitää jatkuvasti seinässä. Tästä on rehtorin kanssa keskusteltu jatkuvasti eivätkä opettajat edelleenkään ymmärrä tulipaloriskiä. Lattialla olevat jatkojohdot aiheuttavat myös laitoshuoltajille kompastumisriskiä.

Keskiviikko 13.9.23

Sain vastauksen tiistain kyselyyn ja sovimme perjantaille palaverin, jossa käymme läpi sivustoa sekä suunnittelijatunnusten saamista. Samalla selvisi, että aihetta, josta teen opinnäytetyöni oli yritetty saada valmiiksi jo kesällä 2023, mutta tekijän aika ei ollut siihen riittänyt. Hän oli iloinen avusta ja uudesta katsantokannasta. Tuon opiskelumateriaaliin suorittavan vartijan näkökulman.

Päivän aikana liimailin ”sammutin oven takana”-kylttejä muutamiin oviin, joiden takaa löytyy alkusammutin. Kotitalousluokka sai uuden astianpesukoneen, ohjasin toimittajat oikean paikan kohdalle ja jätin heidät vaihtamaan rikki mennyttä laitetta. Kiinnitin myös vaatekoulun inva-WC:n oveen, koska opettajat halusivat sellaisen.

Torstai 14.9.23

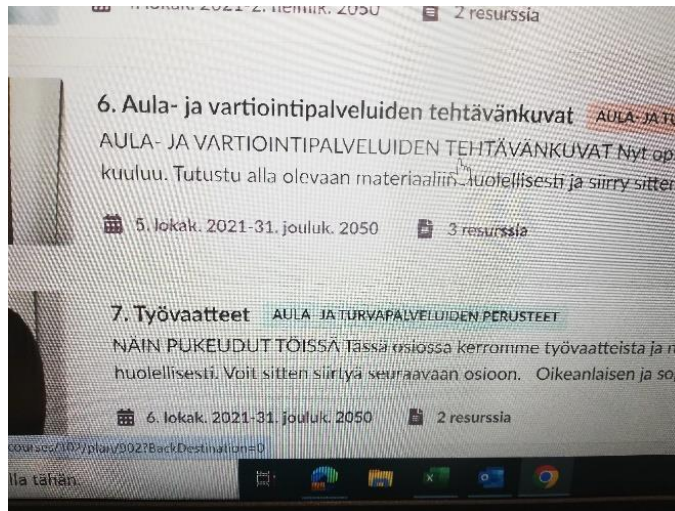
Aamu alkoi esimiehen soitolla, hän varmisti, että on kelvollinen allekirjoittamaan sopimuksen. Enempää en asiaan ennättänyt päivän aikana perehtyä. Varsinaisissa töissä oli yllättävän vilkasta enkä päässyt alkua pidemmälle tehtävässäni. Minun pitäisi käydä aamupäivän aikana myös toisessa kohteessa, koska sen vartija on kipeä eikä töissä.

Omassa kohteessani oli iltapäivällä tilanne, joka vaati viranomaisten käyntiä paikalla. Olin kadun varressa ohjaamassa heitä oikeaan paikkaan. Kaiken kaikkiaan tilanne vei tunnin verran. Onneksi se tapahtui oppituntien aikana, joten koulutyö ei varsinaisesti häiriintynyt, opettajat tosin saivat viestin pitää oppilaat luokissaan. Tapahtuma oli hienosti edellisviikolla tehdyn sisäänsuojautumisharjoituksen jälkeen eikä aiheuttanut minkäänlaista paniikkia.

Perjantai 15.9.23

Oli ensimmäinen palaveri Vantin koulutusta kirjoittavien henkilöiden kanssa. Mukana lisäksi perehdytysohjelmaa aiemmin tehneitä henkilöitä. Pääkäyttäjä Vilma Hietanen sekä Päivi Hellgren, henkilö, joka on tehnyt kiinteistöhoitajien sekä laitoshuoltajien perehdytyksen materiaalit. Sovimme jonkinlaisen aikataulun sekä pisteet, jolloin katsomme yhdessä tilannetta. Opin myös, että halutessani muuttaa opetuskokonaisuuksien järjestystä, olisi minun

muutettava päivämääriä. Ne järjestyvät luettavaksi luontipäivämäärien mukaisessa järjestyksessä.

Kuva 4 Sivut luontipäivän mukaisessa järjestyksessä

Jouduin jälleen käymään toisessa kohteessa tuuraamassa poissa olevaa vartijaa. Omassa koulussa oli kriisiryhmän palaveri liittyen eilisen tapahtumiin ja kävin myös katsastamassa yhden tihutyön kohteeksi joutuneen WC:n ja suljin sen korjaukseen saakka. Näytin Vantin remonttimiehille liikuntasalissa olevan irtoamisvaarassa olevan kellotaulun suojuksen, josta olin aiemmin tehnyt vikailmoituksen.

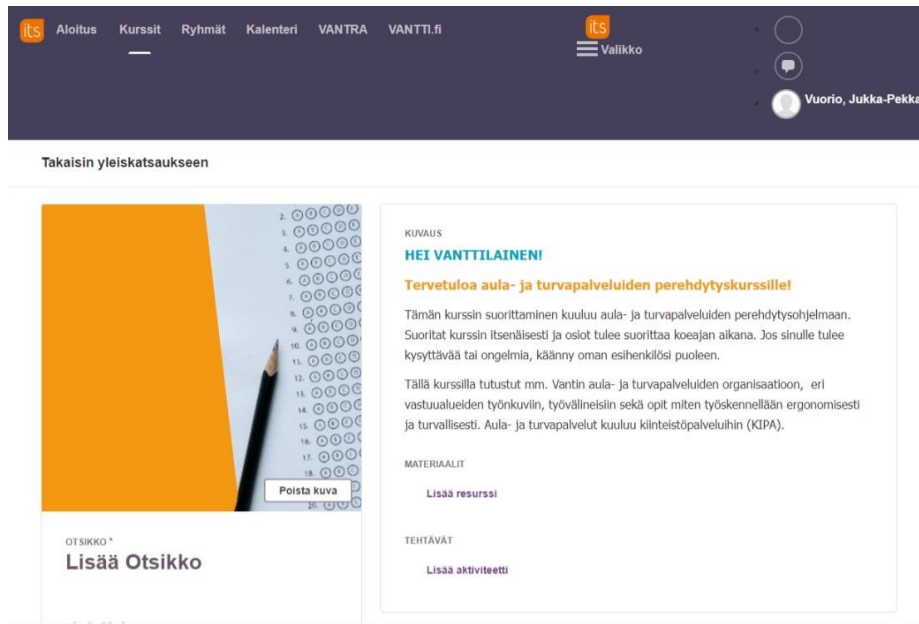
Jos en viikon aikana muuta ole oppinut, niin ainakin sen, että isompien yritysten pieniinkin projekteihin kannattaa varata alussa aikaa selvitysten tekemiseen ja lupien saamiseen. Vaikka kehitystehtävä tuntuu itsestä selkeältä ja suoraviivaiselta, saattavat esimerkiksi yrityksen turvallisuus- tai muut politiikat vaatia tiettyä toimintatapaa ja lupaa tahi hyväksyntää tehtäville asioille. Tällaiset seikat on hyvä ottaa huomioon ja mieluusti selvittää ennen kuin aloittaa varsinaisen työn. Sain kuitenkin tehtyä omaa projektiani varten valmisteluja sekä mietintää, vaikka varsinainen kirjoittaminen ei päässytkään alkuun. Ensi viikolla pääsen toivottavasti jo luovaan työhön.

3.2 Viikko 38/23, toinen päiväkirjaviikkoni

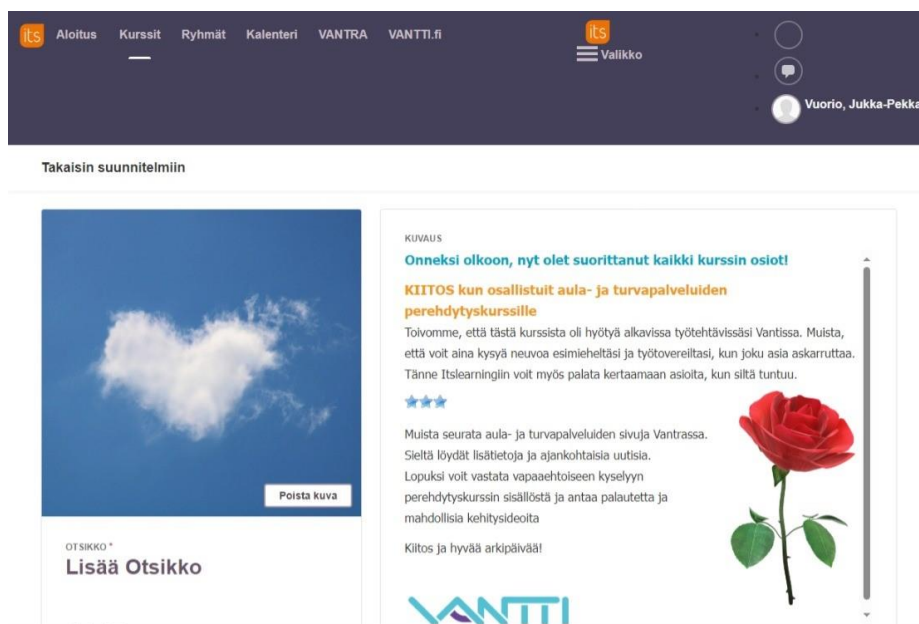
Viikon tavoitteena on saada käyttöni käyttäjätunnukset sivustoon kirjautumista ja sen muokkaukselta varten sekä tutustua paremmin kiinteistöhoitajien itseopiskelumateriaaliin ja tehdä ennakkosuunnitelma vartijoiden materiaaliin tutustumiseksi ja tarpeen varmistamiseksi sekä, mitä tietoa on julkaistava, mitä ei voi julkaista.

Maanantai 18.9.23

Aamutöiden jälkeen huomasin, että olin saanut muokkausoikeudet työskentelyalustalle. Viime perjantain palaverissa minua rauhoiteltiin myös, että saan käyttööni testisivun eli en kykene tekemään kovin pahaa tuhoa. Testisivu on kiinteistönhoitajien opetussivusto, joka minun on tarkoitus muokata vartijoita varten. Kokeilin muokata paria sivua, ”Tervetuloa” sekä ”Kiitos” - alku ja loppu. Sain muutoksia tehtyä eli ohjelma toimii, hyvä alku. Ensi töikseni kopioin al-kuperäisen sivuston omaksi tiedostoksi, jota voin käyttää suunnittelutyöhöni.

Kuva 5 Tervetuloa kurssille

Kuva 6 Kiitos osallistumisesta

Päivän loppuksi lähetin muutaman tarkentavan kysymyksen kiinteistönhoitajien sivun tehneelle

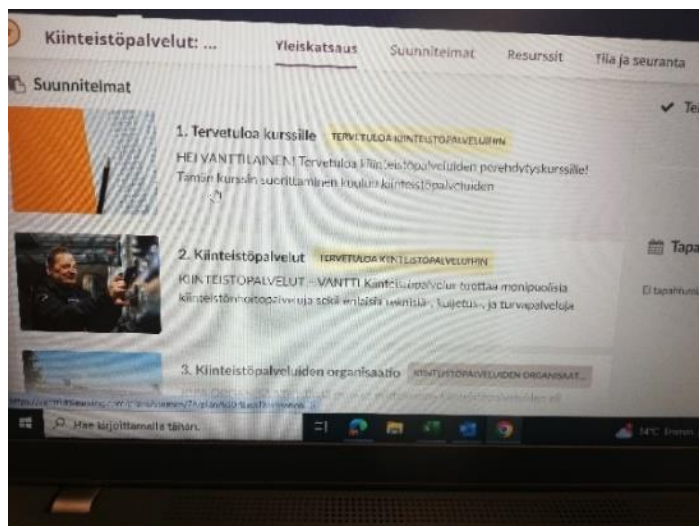
henkilölle, varmistaakseni muutaman perusasian. Sivuston kirjoittaminen etenee pikkuhiljaa, koska teen sitä omien töitteni ohella. Aihealueita on yhdeksän, jotka jakautuvat omiksi aihealueiksi. Otsikkotasolla aiheita on seitsemäntoista:

1) Tervetuloa kurssille	joka kertoo kurssin tavoitteet
2) Aula- ja turvapalvelut	joka kertoo syvällisemmin aula- ja turvapalveluista ja sen tehtävistä
3) Aula- ja turvapalveluiden organisaatio	joka kertoo organisaatorakenteesta
4) Miten ja miksi vartioimme	antaa perustiedon työtehtävistä
5) Toimeksiantosopimus	jonka muistutetaan olevan tehtäviemme perustana
6) Aula- ja turvapalveluiden tehtäväkuvat	jonka avulla selvennetään erilaisia tehtäviä
7) Työvaatteet	jossa kerrotaan työvaatteiden käytöstä ja huollosta
8) Henkilösuojaimet	jossa kerrotaan henkilösuojaimeiden käytöstä
9) Sähköisen huoltokirjan käyttö	jossa opetetaan sähköisen huoltokirjan käytöstä ja vartijoiden tekemistä kirjauksista
10) NetCave	ohjelma, jota käytetään työtehtävien raportointiin
11) Autot	niiden käyttöpolitiikoista
12) Työturvallisuus	perusasiaa työturvallisuudesta

13) Yhteiskäytössä olevat laitteet ja koneet	mitä laitteita ja koneita on käytettävissä sekä käyttöpolitiikat
14) Kemikaalit	yleismuistutusta kemikaaleista ja niiden käyttöturvallisuudesta
15) Työergonomia kiinteistöpalveluissa	muistutus apuvälineiden käytöstä ja oikeista nostotekniikoista
16) Ympäristöasiat	kerrontaa kierrätyksestä ja jätteiden oikeasta lajittelusta
17) Kiitos osallistumisesta	loppukiitokset sekä kurssikysely

Taulukko 1 Turva- ja aulapalveluiden koulutussivuston otsikot

Sivuja on paljon, onneksi tekstit ovat kuitenkin pieninä palasina, joten keskittymisen voi jakaa eikä tule paljoa häiritä, vaikka joudunkin toisinaan jättämään kirjoittamisen kesken. Sivustolla on myös kiinteistönhoitoon liittyviä kuvia, joista minun on saatava vartijoille soveltuvat versiot. Ei ole järkevää käyttää kuvaa kiinteistönhoitajasta, kun puhutaan vartijoista ja heidän tehtävistään.

Kuva 7 Esimerkki kiinteistöpalvelujen esittelysivusta

Kuva 8 Esimerkki muokatusta aula- ja turvapalvelujen esittelysivusta

Olen tähän mennessä oppinut, että projektin alkaminen isossa organisaatiossa vaatii aikaa, koska on löydettävä oikeat henkilöt päättämään asioista ja allekirjoittamaan. Samaten tiedon kulku on tärkeää. Ensimmäinen ajatukseni opinnäytetyölle tyssäsi, koska ajatustani oli jo alettu työstämään esimieheni siitä tietämättä. Tämäkin projekti on jo ollut toisella henkilöllä työn alla, mutta hän ei kiireiltään ole saanut sitä tehdyksi ja ottaa avun ilolla vastaan.

Töiden puolesta oli normaali päivä, ei mitään erityistä. Tein tarkistuskierroksen aamulla, avasin ovet oppilaiden kouluun tuloa varten ja suljin ne, kun kaikkien tulisi olla koulussa sekä tein illalla sulkukierroksen.

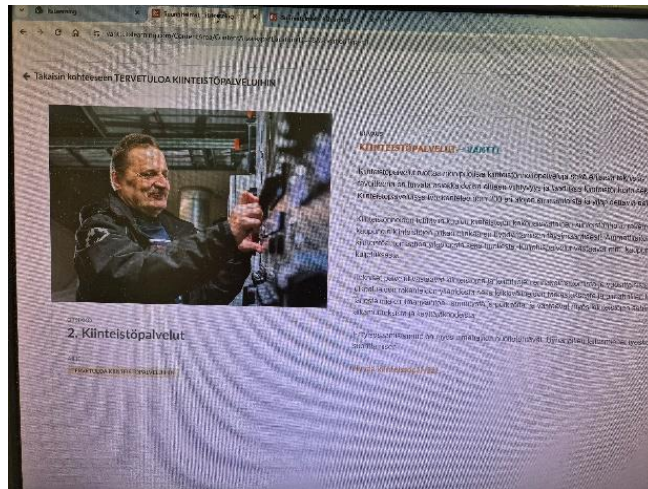
Tiistai 19.9.23

Aamulla oli ensin aamun rutiinit omissa töissäni. Vuorossa oli parin loisteputken vaihtaminen. Pääsen tekemään näitä pieniä huoltotöitä aamuisin ennen kuin oppilaat saapuvat, nämä eivät kuulu varsinaiseen tehtäväkuvaani, mutta kylläkin suoritettaviin tehtäviin. Tänään aamulla tuli sähkömies vaihtamaan varavalaistuksen akkuja ja jouduin olemaan siinä mukana vähän aikaa. Autettuani häntä uusien akkujen kantamisessa, pääsin miettimään projektiani. Olin saanut vastaukset eilisiin kysymyksiini ja kirjoitin tekstiä jonkun aikaa.

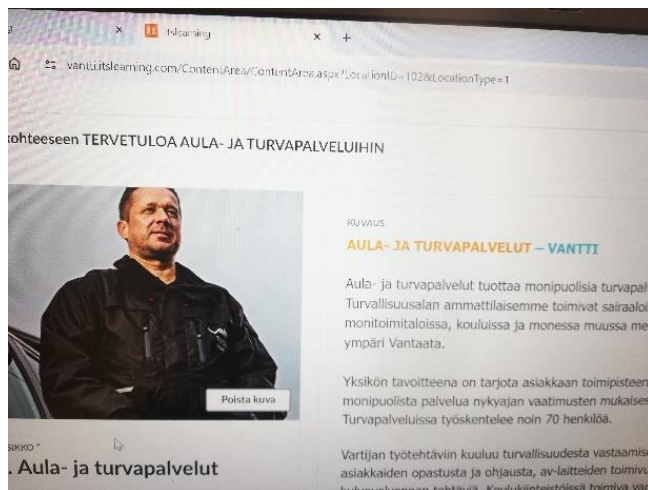
Sivukartta pitää sisällään yhdeksän otsikkosivua, joista osassa on alasivuja ja videoita, kaiken kaikkiaan pääsivuja on seitsemäntoista, monille on tosin omia, otsikkoon liittyviä alasivuja. Aloitin muuttamalla otsikot vastaamaan vartijoiden koulutusta. Sen jälkeen kirjoitin yleistä työn kuvausta aula- ja turvapalveluiden tehtävistä. Kyseessä on yleistä perustietoa koskevasta opetuksesta. Jokaisen pisteen tarkat vartijoiden tehtävät löytyvät kunkin kohteen kohdeoppaasta, koska eri kohteissa on erilaiset kohdekohtaiset tehtävät ja rutiinit. (Kohdeopas on

vartijoiden työkalu, jossa kerrotaan mitä kyseisessä kohteessa on tehtävä. Joskus se on erittäin tarkka kertoen myös, miten ja koska joku asia on tehtävä).

Kuva 9 Tästä alkoi kuvien muokkaus

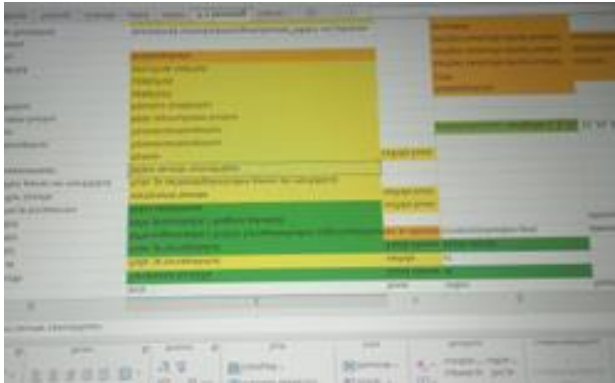

Kuva 10 Aula- ja turvapalveluiden ensimmäinen uusi kuva

Ensimmäisen version kirjoitin oman tietämykseni ja kokemukseni perusteella. Tämän jälkeen muokkasin kiinteistöpalveluiden organisaatiokaaviota kohdentumaan aula- ja vartiointipalveluihin, koska ne ovat osa kiinteistöpalveluiden kokonaisuutta. Lisäsin organisaatiokaavioon yhden kalvon, josta poistin vartijoille epäoleellisia tietoja jättäen muokattuun organisaatiokarttaan nimenomaan vartiointipalveluiden organisaation esihenkilöt. Tämän jälkeen oli vuorossa kertoa, miksi ja miten Vantissa suoritetaan vartiointia. Sivuuun kuuluu neljä alisivua; miksi, miten, voimankäyttövälineet ja toimivalta.

Vaikka projektini on pieni ja yksinkertainen, tarvitsen jonkinlaisen aputyökalun, jotta minulla säilyy hyvä yleiskuva siitä, mitä on tehtävä, kesken ja tehty. Excel sopii tähän mainiosti. Minulla, kuten monella muullakin on sen peruskäyttö hallinnassa, muuta en tarvitse (Parm

2024). Tein Exceliin värikoodausta näyttämään itselleni, mikä on jo tehty (tai tarkistusta vailla) sekä minkä sivun olen aloittanut, mutten vielä ole valmis. Uusille kuvilla ja videoille on omat sarakkeensa. Laskeskelin, että sivuja tulee kaiken kaikkiaan noin 70. Tosin ne ovat lyhyitä eikä osaan tarvitse tehdä mitään muutoksia.

Kuva 11 Värikoodausta

Meilasin illalla pari kysymystä koskien, mitä kiinteistöhuollon tehtäviä kuuluu vartijoille. Muutoin päivä meni melko tarkkaan omien töiden tekemisessä. Päivän oppini on, että suunnittele ja käytä värikoodausta eri työvaiheiden tilan selventämiseen.

Keskiviikko 20.9.23

Aamulla meilissä oli vastaus illalla lähetettyihin kysymyksiin. Pääsen niiden osalta muokkaamaan kirjoitusta myöhemmin päivällä. Koko aamupäivä tosin meni erilaisissa huoltotoissa - tarkemmin ovien avaamisessa ja paikkojen näyttämisessä. Paikalla kävivät mm. Vantin sähkömiehet ja Koneen asentaja, pari mainitakseni.

Ennen lounasaikaa pääsin jälleen keskittymään Itslearningiin lyhyeksi aikaa. Lähetin vastaavalle hoitajallemme asiaan liittyviä kysymyksiä, tarkentavat kysymykset seuraavat myöhemmin. Olen saanut idean, mitä tehdä sekä kuinka se tehdään. Faktoja on paljon selvitettävänä. Toimeksiantosopimus ei ole julkista asiaa, joten sieltä on vastaavan hoitajan avustuksella kaivettava perusopastukseen tarvittavat asiat.

Esimiehiltä tuli vastaus ja seikkoja, joita heidän mielestään tulisi olla Itslearningissä. Aula- ja turvapalvelut on LYTP:n (Laki yksityisistä turvapalveluista 1085/2015, joka määrittelee vartiointiliikkeen ja vartijoiden toimintaa) alaista toimintaa ja vartijoille on syytä antaa erilainen perehdytys kuin esimerkiksi kiinteistöhoitajille. Välitin kommentit tukihenkilölleni, joka otti ne huomioon. Itse muokkasin "toimeksiantosopimus"-sivua niin, että uusi vartija saa hyvän yleiskäsityksen siitä, mitä hänen on tehtävä omassa kohteessaan liittyen yleisiin asioihin, jotka tehdään jokaisessa kohteessa.

Torstai 21.9.23

Aamulla meiliin oli tullut palaute esimieheltä. Se ei oikeastaan auttanut tehtävääni. Vastauksessa viitattiin juuri kiinteistönhoitajien perehdytykseen, josta olen muokkaamassa vartijoille kohdennettua perehdytystä. Meilien lukemisen jälkeen normaalin aamurutiinit - kouluvartijan työ on onneksi ennakoitavissa ja päivät samanlaisia. Toki päiväkohtaisin pikkupoikkeamin. Yhtenä päivänä tehdään sitä, toisena tätä. Tänään kuitenkin ei ole mitään erityistä tehtävää.

Sain esimiehiltä vastauksia ja mieleen tuli uusia kysymyksiä. Ajatus kuitenkin muotoutuu edelleen ja esitetyistä aiheista kumpuaa idea, kuinka toimeksiantosivu on kirjoitettava. Lopullinen tuote siis palvelee Vantissa työnsä aloittavaa vartijaa, joka on jo tutustunut yritykseen omana Itslearning-opiskelunaan ja tuntee LYTP:n sekä kohteeseensa vaikuttavan lain soveltuvilta osin. Tiettyjä asioita voi jättää pois, koska ne on jo käsitelty perusopetuksessa, vaikka ”kertaus onkin opintojen äiti”, kuten vanha sananparsi kertoo. Vaikka tiesin tämän tosiasian koko ajan, vasta tänään sisäistin, mistä on kyse.

Mietin siis asiaa kantilta: ”mitä minä uutena vartijana haluaisin oppia omasta organisaatiostani ja tehtävistäni” sekä, mitä asioita ja kuinka paljon toimeksiantosopimuksesta voi avata. Tämän oivaltaminen auttoi minua paljon eteenpäin. Päivä on hyvä miettiä asioita, koska kovin montaa ”tulipaloa” ei ole sammutettavana, ei ole akuutteja tehtäviä.

Päivän oppi - pidä mietintätauvoja

Perjantai 22.9.23

Ideat olivat yön aikana selkeytyneet. Sain pari uutta sivua rakennettua ennen työajan alkamista eli ”miten ja miksi vartioimme” sekä ”tehtävänkuvat”. Sitten aamurutiinit, joita rikkoi sähkömiehen käynti kohteessani. Jonkin aikaa sähkömiehen apuna avaamassa ovia ja näyttämässä ei-toimivia laitteita, fysiikanluokkien vetokaappeja, joissa on jonkinlainen toimintahäiriö. Vaikka tuo ei varsinaisesti työhöni kuulu olen mielelläni mukana katsomassa, kuinka asioita tehdään ja oppimassa erilaisia ongelmanratkaisutapoja. Tällä tavalla työskennellen olen oppinut myös kiinteistönhoidosta monia asioita, jotka lisäävät omaa osaamistani.

Opetussivustoni kirjoittaminen on nyt siinä vaiheessa, että on aika pitää sivustoa varsinaisesti ylläpitävän henkilön kanssa pieni väliaikapalaveri. Lähetin meilin ja ehdotin palaveriaikaa. En halua käyttää hänen työaikaansa mihinkään turhaan. Sen jälkeen tein taas omia töitä, joita ilmennyt tehtävälistaan, vein pahveja ja paperia keräyslaatikoihin ja vaihdoin pariin muovituoliin uudet selkänojat rikkoutuneiden tilalle. Tuulettukoot ajatukset ja saakoot uutta virtaa. On osattava pitää tauko, kun työnteko ei ole tuottavaa. Jätän siis sivuston tekemisen omaan arvoonsa loppupäivän ajaksi. Kirjoitin kuitenkin auki aula- ja vartiointipalvelujen tehtävänkuvat - yleisellä tasolla.

Palaveri mennee seuraavalle viikolle. Päivän oppi on, ettei kannata kiirehtiä. Viikon aikana olen oppinut paljon omasta työstäni. Mitä tehtäviin kuuluu ja mitä pitää tehdä. Sellaistakin on, mitä en tiennyt, vaikka olen ollut yrityksessä töissä liki kolme vuotta. Sulkukierroksen aikana kokeilin vielä fysiikanluokkien vetokaapit. Ne toimivat eli sähkömies sai tehtävänsä tehtyä. Nyt, kun koulu oli hiljainen, kuuluu vetokaappien humina selkeästi. Aamulla ei ollut näin rauhallista.

Viikon oppi on, että aina ei voi vaikuttaa oman työn edistymiseen. Perusasioiden etsiminen ja kirjaaminen itselle auttaa tulevaisuudessa, joten aikani ei ole mennyt hukkaan. Opin varamaan aikaa kalenteriin ja jatkossa suunnittelemaan tekemiseni väljemmäksi, koska tietojen saaminen saattaa kestää. Pääsin hyvään alkuun ja sain tehtyä itselleni tehtäväni koordinoitua helpottavan työkalun, Excelin, jonka avulla näen visuaalisesti, mitä on tehty ja mikä on kesken jne. Huomasin myös, että pääsen melko hyvin tekemään Itslearning-sivustoa omien tehtävieni ohella ja että koska kirjoittaminen voi tapahtua pienissä kokonaisuuksissa, ei siitä ole kohtuutonta haittaa.

3.3 Viikko 39/23, kolmas päiväkirjaviikkoni

Viikon tarkoituksena on saada jonkinlainen käsitys sivustosta ja miettiä, mikä on vartijoille tärkeää sekä miten asiat kerrotaan. Esimiehiltä tuli lista, mitä heidän mielestään sivustolla voisi olla, itselläni on oma kuva siitä, mitä asioita koulutuksessa tulisi ottaa esiin. Koitan yhdistellä molempia.

Maanantai 25.9.23

Viikko alkoi, kuten edellinen loppui. Aamukierroksella kokeilin vetokaappien toiminnan. Sähkömieskin kävi tutkimassa vielä niistä viimeistä, mikä ei edelleenkään toimi. Keittiössä kokki taisteli vuotavan lavuaarin kanssa. Tein tilannearvion ja soitin kiinteistöhoitajalle. Hän lupasi tulla paikalle korjaamaan vuotoa. Tarkistin myös varavalojen toiminnan, kuten joka maanantai. Kun rehtori tuli töihin, pidimme nopean palaverin, jossa kerroin havaintojani yhden oppilaan tekemisistä.

Itslearningin tekoa varten ei ole tullut uusia meilejä tai ohjeita. Otan sen työn alle, kun saan omat tulipalot sammutettua. Ensin aamupalaveri laitoshuoltajien kanssa - siis kahvitauko. Päivän aikana ei kuitenkaan ollut aikaa tehdä mitään opiskelualustan suhteen. Kahvitauon jälkeen päivä meni tulipalosta toiseen. Päivän oppi onkin - varaa kalenteriin riittävästi aikaa ja huomioi päivän aikana tulevat yllättävät tilanteet. Muistan joskus nuorena lukeneeni vastavia oppeja ajanhallinnan oppikirjoista. Oppilaiden lähdettyä minulla oli kuitenkin aikaa kirjoittaa työvaatteista sekä henkilösuojaamista. Niissä ei tosin ollut paljoa kirjoitettavaa, lähinnä muokkasin tekstiä vartijoille sopivaksi ja mietin, millaisia kuvia vaihdan tilalle.

Tiistai 26.9.23

Aamukierroksella huomasin, että yhden luokan ovi oli kokenut väkivaltaa ja aikani, ennen kuin oppilaat saapuivat kouluun, menikin asian selvittämiseen. Yksi iltaopettajista oli lähettänyt koulusihteerille asiaa koskevan viestin. Potkija selvisi lopulta, jatkosta en tiedä. Tiistai oli muutenkin melko levoton päivä. Projektiani en paljon ennättänyt tekemään, koska vietin aikaani käytävällä. Ajattelemaan toki pystyin käytävälläkin seisoessani, ainakin hivenen. Ainoa konkreettinen asia ajatustyön lisäksi oli, että lisäsin pari kuvaa, jotka olin kopioinut Vantin kotisivuilta.

Päivän oppi - jätä kalenteriin aikaa yllättäville asioille.

Keskiviikko 27.9.23

Päivä oli vielä kiireisempi, kuin tiistai. En ennättänyt projektini pariin lainkaan. Sen sijaan jouduin puuttumaan erilaisiin koulun tarkastuksiin ja miettimään koulun sisäisiä asioita. Vietin siis aikaa yhden inva-hissin luona, kun Koneen asentaja sekä kaupungin tekninen isännöitsijä keskustelivat sen korjauksesta. Hissi on ollut rikki maaliskuusta 2023 saakka ja nyt selvisi, että se tarvitsee uuden piirikortin toimiakseen.

Lisäksi joku oli aamulla jättänyt skuuttinsa pääoven eteen, kävin siirtämässä sen asianmukaiseen paikkaan, jonka jälkeen pyysin apulaisrehtoria tunnistamaan skuutin omistajan, jotta tälle voisi kertoa kulkuvälineensä oikean säilytyspaikan. Koululle tuli kopiopaperia, joten pääsin siirtämään lavallisen paperia varastoon, josta ne siirretään tarpeen mukaan kopiokoneen viereen. Tänään tuli myös laitoshuoltajien tavaralähetys, kaksi lavallista paperipyyhkeitä ja WC-paperia - luonnollisesti sen jälkeen, kun he olivat jo lopettaneet työnsä. Näytin, mihin lavat laitetaan odottamaan aamua.

Päivän oppi - joskus tulee tehtäviä, jotka eivät varsinaisesti sinulle kuulu, mutta joiden tekeminen auttaa yhteisöä. Tee myös ne, se on osa Vantin tulevaa toiminta-ajatusta.

Torstai 28.9.23

Päivä alkoi normaaleilla rutiineilla. Sen jälkeen vähän aikaa perehtyä sivustoon, vaikka junaankin tällä hetkellä odottamassa ensimmäistä tarkistuslukemista. En tosin tiedä, kuka sen tekee.

Opetushallituksen ohjeen mukaisesti olisi koulujen tehtävä poistumis- ja suojautumisharjoittelua. Poistumisharjoitus on tarkoitus tehdä nelivaiheisesti. Ensin on käytävä asiaa läpi teorian muodossa, jonka jälkeen oppilaat osallistuva turvallisuuskävelyyn. Tämän jälkeen on hyvä harjoitella tilanne niin, että kaikki tietävät tänään olevan tulossa poistumisharjoituksen. Kun asiaa on harjoiteltu, tulee neljäntenä vaiheena oikeaa tilannetta simuloiva harjoitus, josta ei

ole ennakkotietoa (Opetushallitus 2024c). Koulussamme on tänään poistumisharjoitus. Kyseessä lukuvuoden ensimmäinen harjoitus, niin päivä - ei kellonaikaa - on ilmoitettu. Lukuvuoden seuraavat, ei-pakolliset harjoitukset on tarkoitus tehdä vähän luovemmin. Jouduin perustelemaan ideani turvallisuusasioista huolehtivalle opettajalle, vaikka opetushallituksen ohje neuvoo tekemään juuri niin. Tämäkään ei kuulu tehtäviini.

Pääsin lopulta myös lähettämään projektiini liittyvän meilin, jossa kerron etenemisestäni ja kysyin muutaman kysymyksen minua askarruttavista asioista. Henkilö, kenelle meili on osoitettu, on kuitenkin lomalla, joten en odota vastausta vielä reiluun viikkoon. Tarkistin ”sähköisen huoltokirjan täytön” ja kirjoitin siihen vartijoita koskevat asiat sekä kirjoitin kokonaan uuden sivun ”NetCave”. NetCave on vartiointialalle räätälöity järjestelmä (netcave.fi 2024), johon vartijamme kirjoittavat vuororaporttinsa, kiinteistöhoitajat eivät täytä sellaista, joten kirjoitin sivun ja liitin siihen sen käyttämistä helpottavia kuvia kohta kohdalta.

Päivän oppi - isossa organisaatiossa vie aikaa saada informaatio perille ja vastaus kysymykseen

Perjantai 29.9.23

Eilisen poistumisharjoituksen jääminä kävin säätämässä kahden luokan kovaääniset. Jännä juttu: jos ääni on käännetty pois, ei kuulutus kuulu. Koulumme kuulutusjärjestelmä on vanha ja se olisi uusimisen tarpeessa. Ääni kulkee kyllä läpi, mutta kaiuttimet ovat vanhoja ja niiden äänenvoimakkuutta pääsee säätämään. Mikäli ääni on syystä tai toisesta säädetty nolleen, ei kuulutus tule läpi. Ravantti toteaaakin opinnäytetyössään, että kuulutusjärjestelmän perustana on hyvä kaiutin. Vaikka kaiuttimien sijoituskorkeudella on mukaan merkitystä (Ravantti 2012, 27), ei tämä kouluolosuhteissa ole niin vaikuttava tekijä kuin ettei ääntä pääse säätämään pois. Koulumme paloilmoinjärjestelmä on vanha ja uusimisen tarpeessa. Nykyisiin paloilmointijärjestelmiin on saatavissa automaattinen poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmiä, TUKESin sivuilla on ohjeita tällaisten suunnittelua, toteutusta, käyttöönottoa ja käytönai-kaista ylläpitoa varten (Tukes 2024).

Kaiuttimien säätöjä lukuun ottamatta aamu sujui rutiininomaisesti. Sain päivän aikana tekstiä valmiiksi ja muokattua sen verran ja siihen pisteeseen, että seuraavaksi on paras pitää pieni palaveri. On syytä tarkistaa, missä menen ja mitä asioita on vielä tehtävä ja otettava huomioon. Lähetin siis meilin vastuuhenkilölle ja ehdotin palaveria ensi viikolle. Olen saanut kirjoitettua tekstiä pikkuhiljaa, koska sivustolla ei ole paljoa tekstiä per sivu ja olen päässyt muokkaamaan tekstiä vähän kerrallaan. Toisaalta olen saanut tehtäväni suhteellisen hyvin valmiiksi ja tullen valmistumaan etuajassa, jos asiat ovat minusta kiinni.

Viikon kokonaisoppi taitaa olla: allakoi asioita ja päivitä kalenteria sitä mukaa, kun saat tehtyä jotain tai tulee uusi tehtävä asia. Sain kuitenkin paljon asioita tehtyä, vaikka käyn tyhjäkäynnillä projektini suhteen. Onneksi varsinaiset työtehtäväni eivät täytä päiviäni kokonaan.

Viikko meni enemmän ”omien töiden” parissa enkä paljoa päässyt kirjoittamaan. Se ei tarkoita, ettenkö olisi tehnyt ajatustyötä ja muistiinpanoja sekä hakenut tietoa esimerkiksi opetushallituksen ohjetta koulujen poistumisharjoituksista. Kaikkea tätä pääsen myöhemmin käyttämään hyväkseni.

3.4 Viikko 40/23, neljäs päiväkirjaviikkoni

Viikon tarkoituksena on miettiä kuvia sivustolle. Osaa kuvista on loogista käyttää, koska ne ovat yleismallisia, vartijoita varten tarvitaan kuitenkin alakohtaisia kuvia ja videoita. On siis ideoitava kuvia ja mietittävä, mistä niitä saan käytettäväkseni.

Maanantai 2.10.23

Viikko alkoi sillä tavalla mukavasti, että henkilö, jonka vastuulla Itslearning-sivusto on, antoi minulle kehuja tekemästani työstä. Sivusto on itse asiassa kirjoittelun puolesta melkein valmis. Tekstiä pitää toki vielä oikolukea ja muuttaa muutamia pikkujuttuja sekä lisätä asianmukaisia kuvia ja videoita. Videot on ensin otettava, samaten valokuvat.

Koska kuukausi on vaihtunut, kuuluu aamurutiineihini muutamia kuukausitehtäviä. Monet tekevät vaaditut tarkastukset ja testit kuun loppupuolella, itselläni on tapana tehdä kaikki mahdollinen heti kuun alussa. Jää sitten aikaa tehdä tarpeellisia korjauksia. Tarkistin siis kuulusjärjestelmän toimivuuden ja kuuluvuuden, varavalaistuksen akkutestin sekä pari muuta kuukausittaista asiaa. Varavalaistuksen akkutestillä varmistetaan, että sähkökatkoksen aikana vara- sekä hätäpoistumisvaloissa riittää virtaa turvallista poistumista varten. Puhdistin myös ulko-ovien edustat lehdistä ja irtoliasta. Tein sen lehtipuhaltimella, joka on kätevä työkalu myös alkutalvesta kevyen irtolumen poistamiseen. Siivouksen jälkeen lähetin meilin vastaavalle hoitajalle kysyen, mitä Vantin mobiilivartijoiden työstä voi kertoa vartijoiden perehdytyksessä. Asia on tärkeä tietää, jotta uudet vartijat saavat jonkinlaisen kuvan mobiilivartijoiden toiminnasta.

Lounaan jälkeen oli palaverin aika. Keskustelimme vartijoiden perusopetuksen oppaasta, jonka tekstit ovat liki valmiit. Edelleen tarvitaan esihenkilöiden oikolukua sekä muutamia kuvia vartijoiden asuista sekä työskentelystä. Iltapäivä oli suotuista luovalle tekemiselle, joten käytin sen hyväkseni. Enää puuttuvat sopivat valokuvat ja videot sekä oikoluku.

Päivän opetus oli, että joskus työt etenevät nopeammin, kuin oli suunniteltu. Minulla on liki kahdeksan viikkoa opinnäytetyöaikaa kirjoittaa viikkotekemisistäni. Toisaalta nyt alkaa tekstin hienosäätö ja valokuvien sekä videoiden ottaminen ja valinta.

Tiistai 3.10.23

Aamurutiineihin kuului tänään keräyspaperiastioiden tyhjentäminen. Teen sen luokissa kerran kuukaudessa. Jääne kouluisännän ajoilta, mutta onpahan jotain tekemistä. Tänään tyhjensin paperit puolesta luokkia, huomenna loput. Näin saan tekemistä useammalle päivälle. Sain myös vastaavalta hoitajalta vastaukset kysymyksiini ja pääsin tekemään viimeisen tekstin. Sen jälkeen kävin tekstiäni läpi jälleen kerran ja muutin muutaman pikkukohdan. Teksti alkaa olla muodossa, jotta sen voi oikolukea.

Laitoin päälleni antistaattisen suojahaalarin, jota käytetään purunpoistosäiliötä vaihdettaessa ja otatin pari valokuvaa itsestäni kyseistä tekstikohtaa varten. Tässä kuvassa minusta ei näy kuin nenä ja suu, joten voin olla malli itsekkin. Muissa valokuviissa ja videoissa saa mallina olla kuvauksellisempi henkilö. Usean kuvan olen valinnutkin firman omilta nettisivuilta. Saadakseni yhtenevän linjan firman viestinnän kanssa.

Kuva 2 Vartija päällään antistaattinen suojahaalarin

Kuukauden ja viikon ”pakolliset” työt on tehty, joten voin ottaa rennommin ja keskittyä vaikka opiskeluun. Kirjanpitoa ja tasetta olisi tarkoitus ymmärtää. Hyvää vastapainoa tekstin kirjoittamiselle ja töiden tekemiselle.

Nyt en pysty oikeastaan tekemään muuta kuin odottamaan esihenkilöiden kommentteja kirjoituksesta ja sen jälkeen on viimeistelyn aika. Lähetin asiasta meilin henkilölle, joka tekemistäni kontrolloi ja jota autan.

Päivän oppi. Tee, minkä pystyt. Enempää on turha yrittää saada aikaiseksi - ja muista tauot.

Keskiviikko 4.10.23

Tänään en oikeastaan pääse tekemään Itslearningille mitään. Nyt on seesteinen aika ja odotan esihenkilöiden palautetta. Koska käyttöoikeuksia jakava henkilö on vuosilomalla, saattaa kommenttien saamiseen mennä jonkin aikaa.

Aamu alkoi normaaleilla talonavausrutiineilla. Lisäksi tyhjensin keräyspaperilaatikat loppuista luokista ja vein keräyspaperit jätekatoksen keräyslaattikkoon. Sen jälkeen kiristin kahden ovipumpun säätöjä ja avasin ulko-ovet. Koska tehtävää ei varsinaisesti ole, pystyn keskittymään opinnäytetyöhöni. Hiomaan kirjoitusasua, sain siitä eilen ohjaajaltani palautetta. Lukkoliikkeen asentaja tuli vaihtamaan yhden rikkinäisen ovipumpun juuri ennen ruokatuntia. Muutoin en oikeastaan tehnyt muuta kuin parantelin opinnäytetyöni ulkoasua ja sanamuotoja.

Sulkukierroksen jälkeen olin mukana turvallisuusryhmän palaverissa, jossa käsiteltiin turvallisuuskävelyä ja luokkien ”Tila tyhjä”-lappuja sekä poistumissuuntaohjeita. Molemmat on uusittava ja ulkoasu yhtenäistettävä. Idea tuli alun perin minulta. Päivä eteni ylitöiksi - turvallisuusryhmän palaverin takia. Mukanaolo kuitenkin lisää ryhmän homogeneisyyttä ja annoin asioille erilaisen katsantokannan. Päivän oppina olikin: joustaa.

Torstain 5.10.23 ja perjantain 6.10.23 olin Laurean Leppävaaran kampuksella lähipäivillä. Silloin ei ollut koulun asiat mielessä, paitsi vähän. Molempina päivinä kävin ensin tekemässä aamukierroksen ja avaamassa koulun ovet. Toisen kohteen vartija kävi illalla varmistamassa, että ovet ovat kiinni. Perjantaina tämä vartija kertoi torstaina iltapäivällä oppilaiden ja ulkopuolisten välisestä olleesta kärhämästä. Koska minulla ei ollut työpuhelinta mukana, neuvoin häntä lähettämään tiedon koulumme rehtorille. Myöskään opiskelualustan tekeminen ei edennyt.

Viikon oppina kenties tuo viikolla saatu ”ahaa-elämys” että tee, mitä pystyt. Enempää ei kannata yrittää saada aikaan. Joskus on hyvä hidastaa vahtia ja katsoa taaksepäin, mitä on tullut tehtyä. Sillä tavalla saa perspektiiviä omaan tekemiseensä. Vaikka en kenties tehnyt paljoa varsinaisia omia töitäni, autoin kuitenkin kouluyhteisöä parantamaan turvallisuutta.

3.5 Viikko 41/23, viides päiväkirjaviikkoni

Viikon tarkoituksena on tehdä sivuston ensimmäiseen versioon muutoksia huomioiden enemmän kohderyhmää, vartijakoulutuksen käyneitä Vantin uusia vartijoita, jotka ovat saaneet perusopastuksen yrityksestä. Sanoja on muokattava, samoin on asiaseikat kirjoitettava oikein ja ymmärrettävästi. Odotellen edelleen, että pääkäyttäjä tulee lomaltaan takaisin töihin. Lainasin Laurean kirjastosta pari koulutuksesta kertovaa teosta, joista viikonlopun aikana löysin muutamia sopivia kohtia lähteinä käytettäväksi. Mietiskelen, missä niitä voi käyttää.

Maanantai 9.10.23

Viikko alkoi murheellisesti ikävän viikonlopun jälkeen. Hakunilassa on ollut asuntopalo, jossa kuoli viisi henkilöä (Freyborg 2023, HS, Takala 2023, HS, STT) ja vaikei alue kuulukaan Koivukylän koulun piiriin vaikutti onnettomuus sen verran, että kun koulumme entisiä oppilaita on lauantaina ollut mukana vakavassa tappelussa, jossa yksi nuori oli puukotettu sairaalakuntoon

(Massinen 2023, Vantaan sanomat) oli kaupungin kriisiryhmällä ja tukihenkilöillä ollut kädet täynnä töitä (Roiha 2023). Rehtori piti kriisipalaverin, jossa viikonlopun tilannetta avattiin ja kerrottiin nykytilanne. Palaveriin osallistui laajennettu kriisiryhmä eli rehtorin ja apulaisrehtorien, minun ja terveydenhoitajan lisäksi myös kuraattorit olivat paikalla.

Palaverin jälkeen jatkoin edellisviikon torstain tilanteen selvittämistä apulaisrehtorin kanssa. Olin aamusta, ennen kriisipalaveria, kaivanut tilanteen esiin tallenteilta ja hän tunnisti oppilaita, joiden kanssa on tarkoitus pitää keskustelua asian tiimoilta. Koulussamme on tallentava valvontakamerajärjestelmä, jota käytetään tarpeen mukaan ilkeiden tekijöiden tai esim. kiusaamistilanteiden todentamisessa. Kameravalvontajärjestelmä on alun perin sijoitettu valvomaan ulko-ovia, jotta pystytään tunnistamaan sisään tulevia henkilöitä, mutta järjestelmän avulla on tarkoitus myös turvata henkilöstön, oppilaiden ja tilojen turvallisuus (Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 2004/759, 16§). Oppilasasioista vastaava apulaisrehtori käy toisinaan katsomassa tallenteista tekijöitä tai tilanteita. Myös poliisi on pyytänyt kameratallenteita omaan käyttöönsä. Tätä varten Vantissa on oma protokollansa (Liukkonen 2023). Kameravalvonnasta kerrotaan koulun ulko-ovissa olevissa tarroissa (Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 2004/759, 17§:6).

Viikonlopun tilanne vaati enemmän aikuisnäkyvyyttä käytävillä. Siltä varalta, että oppilailla on asian tiimoilta huolta tai kysyttävää. Kiertelin siis rehtorin pyynnöstä välituntien aikana itsekin mahdollisimman paljon näkyvillä. Oppilaat eivät tulleet asiasta kysymään, mutta olimme silti varuillamme. Koska varsinainen työni (”toimeksiantosopimus määrittelee, ei julkista tietoa” Liukkonen 2023) on prioriteettini ja Itslearning on sivuprojekti, mitä kuitenkin teen työajalla, vaikuttaa kaikki ylimääräinen varsinaisen työni suoritukseeni ja tuotokseeni. Tämänkin vuoksi jäi projektini tänään vähäiselle huomiolle.

Oman projektini suhteen ei tällä viikolla tapahdu muuta, kuin korkeintaan vähän kirjoituksen ja ulkoasun muokkausta. Työturvallisuus- ja -ergonomiaasiat kaipaavat kirjoittamista. Kemikaaliosio kelpaa sellaisenaan.

Kuva 13 Opetussivuston kemikaaliosion otsikkkoa

Tiistai 10.10.23

En tänäänkään pääse etenemään kirjoitustyössäni. Työpaikkaohjaajani on lomalla enkä ole saanut palautetta tekstistäni. Valokuvia en ole päässyt ottamaan, keskityn siis varsinaiseen työhöni. Käytävillä halutaan edelleen enemmän aikuisia, kiertelen siellä.

Kotitalousluokan pakastin on mennyt rikki, käyn ottamassa siitä kuvia ja mitat, jotta voin tilata uuden. Ohjeistuksenamme on, että kun tulee laiterikkoja, on vanhasta laitteesta otettava kuva siinä ympäristössä, missä se on. Sen lisäksi on lähetettävä kuva laitteen tunnistekyltistä ja mitat. (Vantti intranet 2023).

Kävin myös säätämässä muutaman huoneen termostaatteja, koska patterit ovat kylmiä. Helpotin näin kiinteistönhoitajan työruuhkaa. Sähköfirma toi laatikollisen sähkökelloja rikkoutuneiden tilalle. Sulkukierroksen aikana huomasin oppilaiden tehneen ilkivaltaa yhteen oppilasvessaan. Kirjasin asian ylös rehtoria varten.

Keskiviikko 11.10.23

Laitoshuoltajat olivat siivoamassa normaalin aamusiivouksen lisäksi eilistä ilkivaltaa. Koululle lähtee ylimääräinen siivouslasku. Raha ovat pois jostain muusta, mitä oppilaille olisi saatu ostettua. Itse vaihdoin neljä viallista kelloa. Niitä oli toimitettu eilen. Loput kellot vein varastoon odottamaan seuraavaa viallisten kellojen sarjaa. Kellot oli helppo vaihtaa - pikaliitin irti ja uusi kello kiinni. Yksi niistä tehtävistä, jotka eivät suoraan kuulu vartijan töihin, mutta joita meiltä odotetaan tekevän.

Unohdin läppäriin kotiin, joten opiskelusta ei varsinaisesti tullut mitään. Olin kyllä suunnitellut opiskelupäivän. Noh, kalenterissa oli onneksi pari merkintää, joiden mukaan etsin lähdetietoa toiseen opiskeluprojektiin. Viikon aiheeseen sopivaa kriittisen infrastruktuurin suojelua. Etsin siis aiheeseen sopivia lähteitä ja löysinkin niitä muutaman.

Torstai 12.10.23

Aamusta kävin läpi luokkia selvittäen lämpöpattereiden tilannetta, koska opettajat kertoivat luokkien olevan kylmiä. Useassa luokassa patterit olivat kylmiä, joten kerroin asiasta kiinteistönhoitajalle. Ensi viikolla on syysloma ja projektina ilmata patterit ja tarkistaa venttiilit. Siihen mennee yksi päivä.

Perjantai 13.10.23

Tänään oli viimeinen koulupäivä ennen syysloman alkua ja sen huomasi. Aamu oli rauhallinen siihen saakka, kunnes avasin ovet oppilaille. Oppilaat olivat levottomia ja kouluun on pyrkinyt tänne kuulumattomia henkilöitä useaan kertaan. En ole päässyt tekemään mitään ”tuottavaa”. Paitsi, että sain vinkin sisäisestä hausta. Henkilöltä, jonka puolesta teen Itslearning-projektiani. Juttelin asiasta vanhemman laitoshuoltajan kanssa ja hän rohkaisi hakemaan

paikkaa. Viikon opiksi tuli, ole rohkea ja käytä tilaisuus. Ei tilanne ainakaan huonone. Mikko Hyppösen sanoin mahtuu jokaisen osaajan uraan myös epäonnistumisia, ei niitä tarvitse pelätä (Hyppönen 2021, 17).

Viikon varsinainen oppi menee turvallisuuden puolelle. Kun jotain tapahtuu, mikä saattaa järkyttää oppilaita, on hyvä että koululaisilla on läsnä aikuisia, joille voivat huoliaan kertoa ja joilta voi kysyä tapahtuneesta. Tällä vältetään turha huolestuneisuus ja mahdolliset jälkiseuraukset. Itse asiassa sama koskee kaikkia tilanteita, joissa koetaan jotain traumaattista. PTSD (post traumatic stress disorder - traumaperäinen stressihäiriö) saattaa kehittyä henkilön kohdattua esim. vakavaa uhkaa taikka fyysisen koskemattomuuden vaarantumista. Näiden ei tarvitse kohdistua henkilöön itseensä. Oireina saattaa pelkästään levottomuutta ja outoa käytöstä, mutta myös sosiaalista eristyneisyyttä tai dissosiativisia häiriöitä. PTSD ilmenee yleensä muutaman kuukauden kuluttua traumaattisesta tapahtumasta, mutta se voi ilmetä vasta vuosia tapahtuman jälkeen (Huttunen 2018, Minde 2024). 2024 tsunamin jälkeen olin tapahtumassa, jossa luennoitsija, jonka nimeä en muista kertoi PTSD:stä ja korosti, että tapahtuman ”juhlapäivät” saattavat laukaista stressisairauden. Tällaisina hän mainitsi 3 kuukautta, sata päivää, vuoden, viisi, kymmenen ja jopa 20 vuotta tapahtumasta varoittaen meitä selviytyneitä tarkkailemaan itseämme kyseisinä aikoina. (Tuntematon luennoitsija 2005).

3.6 Viikko 42/23, kuudes päiväkirjaviikkoni

Viikon aikana on tarkoitus saada palautetta tähän saakka tehdystä kirjoituksesta sekä lisätä kuvia ja videoita. Esimiehet käyvät toivottavasti opiskelun läpi ja antavat omat kommentinsa. On tärkeää saada muiden kommentteja työlle, koska tiettyjä seikkoja voi pitää itsensä selvytyksenä, mutta muut eivät niitä ymmärrä. Schriverin (1997, ss. 211, 445) esimerkissä, jota Erkki Mäkinen siteeraa Tampereen yliopiston verkkojulkaisussa D-2007-5 vuoden 2007 ke-säkuussa sivulla 53, auttavat asiakkaiden kommentit muokkaamaan ohjekirjan epäselviä ohjeita ymmärrettäväksi (Mäkinen 2007, 53). Samanlaista apua saan omalta ohjaajaltani, joka tarkastaa kirjoituksiani viikoittain.

Maanantai 16.10.23

Viikko alkoi normaalisti, paitsi että koululla ei ole oppilaita. Se ei minun tehtäviäni muuta kuin muutaman oven aukaisun suhteen. Jää aikaa tehdä opiskelutehtäviä ja auttaa laitoshuoltajia. Niin luulin ja aamupäivällä ehdinkin tehdä ohjaajani ehdottamia korjauksia työhöni. Onneksi tein ne aamupäivällä, koska koko iltapäivän olin kiinni Vantaan tilakeskuksen valaisinprojektissa - availemassa ovia ja näyttämässä paikkoja. Tilakeskus on vaihtamassa kouluun joululoman aikana led-valaisimet ja remonttia varten tehdään kartoitusta.

Päivän opetus: varaudu aikataulun muutoksiin. Sen olin toki jo aiemmin oppinut.

Tiistai 17.10.23

Koska oppilaat eivät ole koulussa, jää aikaa huoltotehtäville sekä opiskelulle. Käytin aikaani sivuston oikolukuun sekä selvensin itselleni, millaiset videot haluan esille. Samaten valmistin valokuvatarpeen listalle, jonka voi lähettää eteenpäin. Odottelen, että lomalla ollut yhdyshenkilöni saa tärkeämmät työt tehtyä, ennen kuin hätyytän omalla, sinänsä tärkeällä työllä ja sen vaatimilla videoilla.

Toki tein varsinaista työtäni, tyhjensin luokkien keräyspaperilaatikat ja vein paperit kierrätyslaatikkoon. Vein tyhjennetyt puruastiat takaisin puutyöluokkaan omille paikoilleen ja pesin ulko-ovien ikkunat. Kaikki tehtäviä, jotka on hyvä tehdä, kun oppilaat eivät ole koulussa.

Keskiviikko 18.10.23

Tänään sain tiedon, että neljästä esihenkilöstä kolme on lomalla. Oikoluku siis venyy ensi viikolle. On syyslomaviikko, joten töissä on hiljaista. Kouluun on tullut muutamia lähetyksiä. En pääse jatkamaan tuotostani muutoin kuin mielikuvaharjoittelulla ja ajattelulla. Tehtyjä ”ei rutiinitehtäviä” tein neljä.

Päivän opetus: Nauti niistä hetkistä, kun ei ole kiire.

Torstaina 19.10.23

Sain tänään lähetettyä videoiden käsikirjoitukset sekä valokuvatarpeet eteenpäin. Itse en videoita tai valokuvia ota, ellei ole pakko. En itse halua olla mallina, ellei ole ehdoton pakko. Tein muutamia huoltotehtäviä, kuten täytin kopiohuoneen paperivaraston ja laitoin paikoilleen johtokouruun yhden roikkuvan johdon.

Perjantai 20.10.23

Aamuun mennessä en saanut vastausta valokuvista, toisaalta ei niitä heti välttämättä pääse ottamaan. Laitoshuoltajien kanssa oli puhetta heidän opiskelualustastaan. He olivat omansa opiskelleet ja samalla huomioimme, että keittiöhenkilökunnalta vastaava oppiminen vielä puuttuu. Pitäisikö ilmoittautua vapaaehtoiseksi tekemään myös keittiöhenkilökunnan Its-learning-sivusto.

Viikon opetus: Varaudu projekteissa siihen, että ihmiset ovat lomalla ja homma ei etene. Tee varasuunnitelma ja jos tyhjää aikaa tulee, tee sellaisia tehtäviä, jotka ovat tärkeitä, mutta eivät kiireellisiä. Viikon havainnointina voi pitää sitä, että projekteissa on syytä tehdä aikataulu ja pitää siitä kiinni, olla mieluiten etuajassa väljässä projektiaikataulussa. Vaikka tämäkin projekti liittyy yhden osaston koulutukseen, on ohjaus ja kommenttien antaminen

kuitenkin toisen osaston tehtävänä - vaikka kyseiset henkilöt eivät tiedä aiheesta mitään, siis vähemmän kuin tekijä.

3.7 Viikko 43/23, seitsemäs päiväkirjaviikkoni

Viikon aikana on tarkoitus saada maaliin paljon asioita, jotta asiat etenevät yrityksen puolella. Kaksi seuraavaa viikkoa olen itse lomalla. Ongelmana on, etten ole saanut minkäänlaista palautetta kysymyksiini. Tehtävää kuitenkin on ja tarkoituksena on saada Itslearning viimeistelyä vaille valmiiksi ennen lomaani, jotta lomani jälkeen voin keskittyä nimenomaan viimeistelyyn.

Maanantai 23.10.23

Meiliin ei ole ilmestynyt mitään aiheeseen liittyvää. Lisäsin tuotokseeni vielä pari asiaa, jotka tulivat mieleeni, kun itse tein omia töitäni. Vartijoiden on täytettävä huoltopäiväkirjaa, varsinkin talvisin liukkaudentorjunnan osalta. Huoltokirjamerkintöjen tarkoitus on helpottaa tiedon etsimistä tilanteissa, joissa joku on esimerkiksi liukastunut ja hakee korvauksia / vakuutusyhtiö perää, onko joku paikka ollut hiekoitettuna. Kyselyt tulevat yleensä useita kuukausia tapahtuneen jälkeen, joten tieto hiekoituksista on tärkeä kirjata ylös (Hellgren 2023). Minä kirjaan myös esimerkiksi lehtien poistot ovien edestä. Koska nyt aamulla puhdistin ovien edustat ja tein siitä huoltomerkinnän, huomasin etten ollut maininnut koulutuksessa siitä lainkaan. Nyt asia on lisätty. Sain myös hiottua opinnäytetyöni tekstiä jälleen kerran Laurean ohjaajani Eveliinan kommenttien pohjalta.

Varsinaisista työtehtävistäni tuli ainoastaan muutama merkintä vuororaporttiini. Normaalien rutiinien lisäksi avasin kolmelle oppilaalle heidän säilytyskaappinsa. Minulla on oppilaskaappien yleisavain ja koulussamme näiden kaappien avaamisessa tilanteissa, jolloin oppilas on jättänyt avaimen kotiinsa on, että hän tulee luokseni, jonka jälkeen menemme luokanvalvojan luokse saamaan minulle luvan avata oppilaan kaapin. Käytännön tarkoituksena on paitsi saada oppilaille mahdollisuus saada kaappinsa auki, lisätä minun oikeusturvaani, koska opettaja on tunnistanut kaapin omistajan. Käytäntöä on tarkoitus ensi lukukaudelle muuttaa ehdotuksestani niin, että opettaja kirjoittaa valmiiksi lapun, jossa on mainittu oppilaan nimi ja kaapin numero. Tällöin opettaja voisi tarpeen vaatiessa antaa lupalapun suoraan oppilaalle minulle annettavaksi. Lisäksi näytin yhdelle opettajalle, kuinka projektorin saa toimimaan.

Tiistai 24.10.23

Tänään vuorossa oli tekstien oikolukua ja muuta hienosäätöä. Huomasin useita kirjoitusvirheitä ja liitin myös muutaman lakikohdan faktojen tueksi. Sisäministeriön asetus 875/2016 sallii vartijan hatussa tekstin "VARTIJA" (Sisäministeriön asetus 875/2016). Koska osa vartiostamme käyttää kesäisin lippalakkia, on asia syytä mainita, viime kesänä näkyi muutakin

tekstiä vartijoidemme lippalakeissa. Tekstiin on nyt lisätty myös pelastuslain 10. Pykälä, joka mainitsee, että ”rakennusten uloskäytävien ja kulkureittien on oltava tyhjät ja esteettömät”. (PelL. 10§). Muutin tekstiä myös esihenkilö-sanan osalta Vantin ohjeistuksen mukaiseksi. Asiasta on kerrottu yrityksen intranetissä (Vantti intranet 2023).

Laitoshuoltaja toi löytökuulokkeet. Tein niistä lapun ja laitoin talteen, iltapäivällä oppilas kävi noutamassa omansa pois. Oppilaat ovat hyvin oppineet yhtäältä tuomaan löytämiään tavaroita mutta myös kysymään tavaroitaan, jotka ovat kadottaneet koulupäivän aikana. Ohjasin myös ulkopuolisen henkilön pois koulun tiloista.

Keskiviikko 25.10.23

Tein luettelon kuvista ja videoista, jotka pitäisi saada tehtyä lomani aikana, jotta sivuston saa valmiiksi. Lähetin sivut ja toiveet asioista, mitä tarvitaan eteenpäin projektini omistajalle. Toivon vastausten olevan meilissäni, kun tulen lomalta.

Koulussa oli useampi sinne kuulumaton henkilö päivän aikana. Ohjasin heitä poistumaan koulun alueelta. Rehtorimme määräyksen mukaan ei kouluun lasketa ulkopuolisia henkilöitä. Syynä koulumme oppilaisiin lukukauden aikana liittyneet väkivaltatilanteet, jotka onneksi ovat tapahtuneet kouluajan ulkopuolella. Poliisi on kuitenkin varoittanut kostotoimien mahdollisuudesta.

Torstai 26.10.23, perjantai 27.10.23

Tein valmistelua lomaani varten - varmistin varastojen olevan täynnä kopiopaperia ja muita tarvikkeita sekä printtasin päivitetyn kohdeohjeen sijaiselleni. Koska sivustonkirjoitukseni on vaiheessa, jossa tarvitsen kommentteja ja opastusta, en pääse etenemään sen kanssa.

Viikon oppi oli, että sen pystyy tekemään, minkä pystyy, ellei itse voi vaikuttaa omaan tekemiseen. Suorittajaporras harvemmin pystyy.

Kouluvartijana on otettava huomioon myös oppilaiden vapaa-ajalla tapahtuneet seikat, mikäli niillä on vaikutusta koulun turvallisuuteen. Tässä eri kouluissa toimivat vartijat ovat erilaisissa tilanteissa. Onneksi monessa koulussa ei ole kriittisiä tilanteita ja oppilaita. Avoin kommunikointi rehtorin ja vartijan välillä on tärkeää, jotta kouluvartija pystyy olemaan tilanteessa ns. ajan tasalla. On toki aivan yhtä tärkeää saada asiat myös sijaisten tietoon. Itse jätin sijaiselleni koosteen asioista, joita on otettava huomioon. Hän oli onneksi yhden päivän kanssani ennen lomaani, joten kykenin näyttämään huomiota vaativat henkilöt.

3.8 Viikot 44 ja 45/23, vuosilomalla

Virkistin itseäni enkä ajatellut opinnäytetyötäni taikka varsinkaan palkkatyötäni.

3.9 Viikot 46-47/23, kahdeksas päiväkirjaviikkoni

Palasin virkistyneenä ja täynnä tarmoa lomalta. Viikon aikana on tarkoitukseni muokata tekstiä saamieni ohjeiden mukaan sekä vaihtaa kuvat vartijoiden tekstejä vastaaviksi, tarvittaessa ottaa itse puuttuvat kuvat. Suunnitelmaani kuuluu myös Itslearningin aula- ja turvapalveluiden sivuston lukeminen tuorein, lomanjälkeisin silmin ja kiinnittää huomiota asioihin, joita loman aikana on tullut mieleen. Tarkoitus on lukea tekstit uudestaan, sen jälkeen miettiä tarvittavat kuvat ja videot. Tämän viikon ohjelmaan kuuluvat luonnollisesti myös kuukausittain tehtävät asiat, koska sijainen ei ollut niitä tehnyt.

Maanantai 13.11.23

Tämä on jo tekstini toistoa, mutta meiliini ei ole ilmestynyt mitään aiheeseen liittyvää. Kävin kuitenkin tekstin uudestaan läpi, tuorein silmin. Katsoin sivuston tekstit tarkalla silmällä ja korjailin muutamia tyyliseikkoja. Mietin uudestaan kuvia, tällä kertaa mistä kuvakulmasta ne olisi hyvä ottaa. Ja jäin odottamaan.

Oli myös tehtävä kuukausitehtävät ja kuitattava ne. Vuorossa oli tarkistaa myös sähköisten palo-ovien toiminta. Yksi niistä ei toiminut ja tein asiasta korjauspyynnön. Tyhjensin myös väestösuojan IV-laitteille vievät käytävät sinne kertyneestä tavarasta. Haluan pitää kulkutiet tyhjinä. Palautin sijaiseni käyttämän koulun avaimen koulusihteerille, hän oli jättänyt ne laattikkoon puhelimen viereen. Onneksi ei pöydälle.

Yksi opettaja haluaa luokkansa käytävälle avautuviin ikkunoihinsa näkösuojakalvot, joten mitasin hänen luokkansa ikkunat. Näytin lukkosepälle viallisen sähköisen palo-oven, hän saapui kiitettävän nopeasti. Kävin myös tekemässä sulkukierroksen toisella koululla, jonka vartija oli tänään kipeä ja pois töistä.

Tiistai 14.11.23

Edelleenkaan ei kuulu mitään. Olen lähettänyt meilejä ja koittanut kysellä työni perään. Käyn tekstejä ja kuvia päivittäin läpi, vaikka työ on omasta mielestä riittävän valmis koelukua ja kommentteja varten. Osana ison organisaation pienenä pelinappulana olemista on tyytyä odottamaan vuoroaan, olkoon tämän viikon oppi tässä.

Varavalaistuksen akkutestin vuoro oli tänään, en eilen viitsinyt sitä tehdä. Varavalaistus oli päällä 60 minuuttia, jonka jälkeen laitoin akun lataustilaan. Tein myös inva-hissien toimintatellit. Kolmesta hissistä yksi toimii, vaikka olen joka kuukausi tehnyt ilmoituksen toimimattomista hisseistä. Etsin myös A-tikkaita, joita käytän säännöllisesti. Kukaan ei tunnustanut otta-neensa niitä ja meilasin ongelmani rehtorille, joka lupasi lähettää kyselyn asiasta opettajille.

Setvin myös läheltä-piti-tilannetta, jossa kokin eteen oli yllättäen vedetty liukuovi hänen tuodessaan tavaroita ruoanjakolinjastolle. Onneksi hänellä ei ollut kuumaa keittoa kärryssä. Se olisi saattanut polttaa jonkun. Tapahtumasta ei ole tallennetta, mutta keräsin faktat kertoakseni asiasta rehtorille. Kokki teki vaarailmoituksen.

Keskiviikko 15.11.23

Mistään ei kuulu minkäänlaista viestiä tai kommenttia. Lähettelen meilejä kysyen koska tekstiä koe luetaan. Varsinaisten töidenkin puolesta oli hiljainen päivä. Öljysin saranoita ja puhdistin ovikarmeja.

Torstai 23.11.23

Sain viimein postia tuolta opetusohjelman ylläpidosta. Yhteyshenkilöni on ollut sairaana, sen takia en ole saanut minkäänlaisia päivityksiä. Hän pahoitteli tilannetta ja kysyi opinnäytetyöni aikataulua, koska hänelle on kertynyt työruuhka. Vastasin totuudenmukaisesti, että olen joustava tuon valmistumisen kanssa. Tämä työkään siis ei ole kiireinen, ainakaan muiden mielestä.

Muutoin olen viikon aikana omien vakiotöitteni lisäksi kiinnittänyt ikkunoiden näkösuojakalvoja useamman luokan ikkunoihin. Kun oli käynyt ilmi, että yksi luokka on saanut luvan kalvoihin, tuli pyyntöjä lopuksi kolmelta muulta opettajalta. Pääsin tekemään sarjatyötä ja osaan nyt laittaa ikkunoihin näkösuojakalvoja.

Perjantai 24.11.23

Koska en pääse etenemään päiväkirjan kanssa, keskityn varsinaiseen työhöni. Turhauttaa toki, mutta minkä teet. Minulle lähetettiin toki kolme videota sekä kalvosarjaa, jotka on muokattu vartijoita varten, mutta en saa liitettyä niitä tekstisivustolle. Olen yrittänyt, mutten keksi kuinka ne liitän. Itslearning on mielestäni oikeastaan valmis, kun saan nuo liitettyä.

Viikon oppina on, että on tilanteita, joissa toiset määrittelevät mikä on tärkeätä tai kiireellistä ja mikä ei. Silloin on vain mukauduttava tilanteeseen. Kuten suomalainen sananlasku sanoo ” kenen leipää syöt, sen lauluja laulat” (sananlaskuja.fi 2024).

3.10 Viikko 1/24, yhdeksäs päiväkirjaviikkoni

Jos vuori ei tule Muhammedin luo, on Muhammedin siirryttävä vuoren luo (Bacon). Vaikka tuntuu, etten saa apuja on Itslearning-sivusto saatava osaltani valmiiksi. Haluan saada sen käyttöön. Tällä viikolla liitän aiemmin saamani videot ja kalvot oikeisiin paikkoihin ja pyydän jotakuta oikolukemaan sen.

Tiistai 2.1.24

Olen aikani miettinyt ja tutkinut sivuston rakennetta ja saamiani videoita sekä kalvoja. Tänään keksin, kuinka pääsen muokkaamaan niitä sekä liittämään ne sivustolle. Yrityksen ja erehdyksen kautta, olihan minulle kerrottu, etten pysty tuhoamaan mitään (muuta kuin oman työni). Videot ja Power Point-esitykset lamppujen vaihdosta sekä oikeista nostotekniikoista on nyt lisätty. Samaten huomasin, etten ollut maininnut mitään käyttämästämme raportinkirjoitussivustostamme, NetCavesta. Tämä raportti eroaa LYTP:n vaatimasta tapahtumailmoituksesta, joka vartijan on täytettävä, mikäli on käyttänyt voimakeinoja tai ottanut jonkun kiinni (LYTP 85). Lisäsin myös sen käyttöohjeet omaksi, uudeksi sivukseen. Tässä tuli käyttöön aiemmin sivulauseessa saamani tieto, kuinka sivujen järjestystä muutetaan.

Omien töiden puolesta on hiljainen päivä, oppilaat ovat vielä joululomallaan. Led-valaistuksen urakka alkaa reilun viikon myöhässä. Etsin sähkömiehille pumppukärryn, jotta saavat siirrettyä tarvikelavansa sisälle sekä poistin lunta ulko-ovien edestä ja hiekoitin niitä. Jätin suosiolla kuukausitehtävät huomiselle. Tein kuitenkin kuulutuslaitteen käyttötestin ja varavalaistuksen akkutestin. Ne on hyvä tehdä, kun koulussa ei ole oppilaat paikalla.

Keskiviikko 3.1.24

Tänään on hyvä päivä ottaa valokuvia sivustoon sopiviin aiheisiin, vaikka en itse malli haluaisikaan olla. Kamera esiin ja otan esille luonnossuunnitelmani. Valtaosan kuvista kykenen ottamaan itse, paria kuvaa varten olen itse mallina ja laitoshuoltaja ottaa kuvan. Yhteistyö on voimaa. Saan tarvittavat kuvat ja liitän ne saamiini ylimääräisiin luentokalvoihin ja sivustolle tekstien sivuun. Saadaan kuva vartijasta vaihtamasta lamppua katua lakaisevan kiinteistönhoitajan sijaan sekä laatikkoa nostavan vartijan kuva. Vaikka en halunnutkaan itse ottaa kuvia tai olla mallina, oli se lopulta työn valmistumisen kannalta välttämätöntä.

Kuva 14 Vartija nostamassa raskasta esinettä 1/3

Kuva 15 Vartija nostamassa raskasta esinettä 2/3

Kuva 16 Vartija nostamassa raskasta esinettä 3/3

Vuosi on vaihtunut, joten omiin töihin on lisänä väestösuojan IV-laitteiden koekäyttö. Väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta määrätään, että laitteiden toimintakunto on tarkastettava vähintään kymmenen vuoden välein, mutta työnantajaltani saamani ohjeen mukaan niitä on koekäytettävä vähintään kerran vuodessa (Sisäministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojan laitteiden kunnossapidosta 506/2011, 1§). Itse teen sen kolmen kuukauden välein. Ilmastoinnin käydessä kymmenen minuuttia avasin ja suljin molempien väestönsuojien padotusluukut. Ne on kierrettävä kiinni ja auki vähintään kerran vuodessa, että mekanismi pysyy kunnossa.

Torstai 4.1.24

Katsoin sivuston vielä kerran, pari kuvaa puuttuu vielä, mutta omassa varastossa ei ole siihen sopivaa. Mietin, ottaisinko itse nekin, vaikka ne on minulle luvattu toimittaa. Tekstiä olen

käynyt läpi moneen kertaan ja nyt se on oikeastaan valmis vartijoiden esihenkilöiden kommentteja varten.

Aamulla tein lumityöt ja hiekoitin ovien edustat. Tyhjensin myös luokkien pahiset keräyspaperilaatikot ja vein keräyspaperit roskakatoksen keräyspaperilaatikkoon. Yksi lavuaari oli tukossa ja näytin putkimiehelle sen sijainnin. Muutoin olin vain valmiudessa, kuten yleensä.

Perjantai 5.1.24

Lähetän sivuston pääkäyttäjälle viestin, että esimiehet voisivat käydä sivuston läpi ja antaa kommentteja. Sen jälkeen sen voisi puolestani julkaista. Tai mielestäni se on nyt julkaisuvalmis, mutta työ ilmeisesti tarvitsee siunauksen korkeammalta tasolta. Työ kuitenkin lähetetty kommenttikierrokselle ja toivottavasti saan palautetta piakkoin, jotta saan työn vietyä maaliin saakka.

Työn puolesta ei ollut mitään vakioitehtävistä poikkeavaa. Lumen luonti ja hiekoitus, ovien avaus ja sulkeminen. Sulkukierros illalla.

Viikon oppi eli muistutus on, että asiat etenevät omalla painollaan. Kaikkeen et voi vaikuttaa, äläkä anna sen vaikuttaa omaan työhösi. Teet sen, minkä pystyt. Itslearningiin en saanut paljoa tehtyä, koulun ylläpitoon liittyen sitäkin enemmän - vuositarkistuksia. Koska oppilaat ja opettajat eivät olleet koulussa, on erilaisiin tarkastuksiin ja korjauksiin ollut hyvin aikaa.

Viikko on mennyt seesteisesti. Olen saanut kaiken tarvittavan kirjoitettua, ainoastaan esihenkilöiden kommentit ja arvioinnit puuttuvat. Onneksi huomasin virheeni itse ja sain myös vuororaportin täyttööppaan tehtyä. Työni on liki valmis ja ensi viikolla pystyn toivottavasti lähettämään kirjoitukseni eteenpäin uusien vartijoiden käyttöön.

3.11 Viikko 2/24, kymmenes päiväkirjaviikkoni

Tämän viikon jälkeen päiväkirjaosuuteni pitäisi olla valmis ja minun pitäisi siirtyä tekemään aloitusta ja miettimään pohdintaosuutta. Olen oppinut erilaisia asioita tämän kymmenen viikon projektin aikana - sekä yrityksen kehityspyörän osana toimimisessa että opinnäytetyöstäni. Odotukset esihenkilöiden palautteesta ovat kovat ja toivon niiden tulevan alkuvuikosta, jotta saan lähetettyä sivuston eteenpäin ja käyttöön.

Maanantai 8.1.24

Saan opetussivuston pääkäyttäjältä viestin, että hän on ollut pitkään sairauslomalla eikä sen vuoksi ole kyennyt vastailemaan kysymyksiini tai ottamaan kuvia. Hyvä, että olen ottanut kuvia itse. Hän kertoi samassa viestissään, että olen tehnyt hyvää työtä ja kirjoittanut paljon asioita, jotka hän olisi joutunut kysymään vartijoiden esimiehiltä tai joita hän ei olisi edes

ajatellut nostaa esiin. Iltapäivällä tulee myös viesti esimiehiltä, että heillä on kiire eivätkä ainakaan heti ehdi sivustoa lukemaan ja antamaan palautetta. Ymmärrän toki, että vuoden-vaihteen henkilöstömuutokset aiheuttavat työpainetta, vaikka ei olekaan mukava joutua odottamaan palautetta.

Oppilaat tulivat tänään kouluun, joten ovien edustojen lumityöt ja hiekoitus olivat ensimmäiset tehtäväni. Muuta en oikeastaan tehnyt, paitsi öljysin myös vammaisopetuspuolen ovien lukkojen kielet, koska ne olivat jäykät.

Tiistai 9.1.24

Liitän vielä, pitkän harkinnan jälkeen, yhden lisäsivun kertomaan varustevyön kasaamisesta. Olen jo kauan sitten saanut materiaalina kalvosarjan sekä videon paitsi lampun vaihdosta ja esineiden nostamisesta myös varustevyön kasaamisesta. Olin mielessäni pitänyt varustevyöhön liittyvien materiaalien lisäämistä vartijoiden peruskoulutusaineistoon tarpeettomana, koska kouluvartijat eivät saa kantaa mukanaan voimankäyttövälineitä eivätkä tarvitse varustevyötä. Toinen mielessäni ollut syy oli, että asia kuuluu enemmän voimankäyttökurssille kuin työnantajan koulutukseen. Toisaalta tämän lisäyksen tekemistä puoltaa, että osa Vantin vartijoista joutuu työssään käyttämään varustevyötä eikä vyön kasaamista varsinaisesti voimankäyttökoulutuksessa opeteta.

Töiden puolesta en tehnyt mitään ylimääräistä. Avaus- ja sulkukierroksen sekä normaalien ovien avaamisen ja sulkemisen lisäksi ainoa varsinainen työni oli aamulla lumien luonti ja hiekoitus, jotka toki kirjasin Granlund Manageriin.

Keskiviikko 10.1.24

Olen tehnyt opiskelusivustoa oman työni ohessa lähinnä silloin, kun en ole tehnyt muita kohteiden töitä. Etu kohdevartijana olemisessa on, että ns. tyhjää aikaa on. Aika on hyvä täyttää mielekkäällä tekemisellä, jotta mieli pysyy virkeänä ja poikkeamat huomaa. Työni tekemistä helpotti jo alun alkaen, että olin ennen tehtävään ryhtymistäni lukenut kaikki Vantin koulutukset itsenäisesti läpi sekä että minulla on kokemusta vartijana useasta Vantin kohteesta, mutta myös asiakaspalvelijana ja kouluttajana. Olen päässyt muokkaamaan koulutussivustotamme omani näköistä. Koulutussivustojen haltijat ovat tyytyväisiä työhöni, esihenkilöiden mielipidettä en vielä ole saanut kuullakseni. Toivottavasti sen joskus kuulen.

Töiden puolesta on onneksi edelleen hiljaista. Lumityöt ja hiekoitus olivat ainoat ns. ylimääräiset työtehtävät. Avasin kyllä yhdelle oppilaalle hänen säilytyskaappinsa oven ja poistin jääkerroksen roskakatoksen oven edestä, mutta muutoin oli hiljainen päivä.

Torstai 11.1.24

Kysyin koulutussivustojemme pääkäyttäjältä, koska voin luovuttaa työni heille. Vastaus tuli nopeasti. Hän pahoitteli, ettei ole ollut yhteydessä, koska on ollut pitkällä sairauslomalla. Samalla hän pyysi anteeksi, ettei ole lähettänyt toivomiani kuvia ja videoita. Nähtäväksi jää, jäävätkö ottamani kuvat lopulliseen työhön. Mahdollisesti jäävät, ovathan ne otettu livetilan-teissa oikeita vartijan tehtäviä tehdessä. Tämäkin huomio korostaa monta kertaa mainitse-maani huomiota, että isossa yrityksessä asiat monesti menevät omalla painollaan. Tässäkin tapauksessa oli ensin kiire, lopulta ei ollut ketään, joka olisi sanonut, että nyt on tehty riittä-västi ja tekemisen voi lopettaa. Oma aktiivisuus vaikutti siihen, ettei enää tarvitse valmiin työn hyväksymistä odottaa.

Töissä olin vain puoli päivää, koska minulla oli hammaslääkäri. Sain aamusta alkaen sijaisen, nuoren miehen, joka oli samana aamuna tehnyt työsopimuksen. Sain esimieheltäni luvan an-taa sijaisen lukaista Itslearningin vartijoiden perusopetuksen. Saimme kaksi kärpästä yhdellä iskulla. Hän sai perusperehdytyksen ja minä tekstileni loistavan oikolukijan - henkilön, jolle peruskoulutus on suunnattu. Hän antoi palautetta tekstistä ja kertoi sen antaneen hyvän ku-van Vantin aula- ja turvapalveluista sekä vartijoiden tehtävistä. Hän olisi kaivannut enemmän tietoa mobiilivartijan tehtävistä, mutta selvensin hänelle, että kyseessä on perusopetus eikä varsinainen tyhjentävä selvitys eri tehtävistä ja että mobiilivartijat saavat työn luonteen vuoksi henkilökohtaisen opastuksen työhönsä.

Perjantai 12.1.24

Viimeinen katselmus sivustoon. En löydä mitään korjattavaa. Muutama valokuva tarvitsee var-tijan malliksi kiinteistönhoitajan sijaan, mutta niihin en pysty vaikuttamaan. Kokonaisuutena olen tyytyväinen tuotokseeni. Toivottavasti Vantin uudet vartijat ovat kanssani samaa mieltä, että se auttaa oppimaan, kuinka vartijan töitä Vantissa tehdään. Ainakin eilen aloittanut var-tija oli opetusmateriaaliin tyytyväinen. Kohdeopastus on edelleen tarkoitus tehdä henkilökoh-taisesti, samaten mobiilivartijat koulutetaan case by case. Nyt kolme neljästä Vantin alakoh-taisesta perusopetuslupasta on valmis. Periaatteessa voisin pienellä avustuksella tehdä vii-meisenkin, ruokahuollon opastuksen, mutta en aio edes ehdottaa asiaa.

Töiden puolesta en tehnyt muuta, kuin valvoin sijaiseni tekemisiä pitkin päivää. Eilen minä tein asioita, tänään vuorossa on olla tarkkailija. Hän voi kysyä apua, mikäli kohdeohje ei sitä anna, tavallaan mestari - oppipoika työskentelyä.

Viikon opetus lienee, että joskus on ”tartuttava härkää sarvista ja runnottava oma osuus lop-puun”, vaikka kukaan ei ole ottamassa sitä vastaan. Albus Dumbledoren sanoin Harry Potterin ensimmäisessä kirjassa ”Viisasten kivi”: ”Vaaditaan paljon urheutta nousta vastustamaan vi-hollisiaan, mutta sitä tarvitaan myös silloin kun nousee vastustamaan ystäviä” (Rowling, 2014, 331). Minä nousin esimiehiäni vastaan tekemällä koulutussivuston valmiiksi, vaikken saanutkaan heiltä palautetta.

Itslearning sivuston kirjoittamisesta vartijoille opin kenties eniten ison organisaation jäykkyydestä tehdä asioita. Työ on nyt osaltani saatu päätökseen, muttei se vielä tarkoita, että tulos julkaistaan saman tien. Olen oppinut itsekin hakemalla erilaista materiaalia ja tarkistamalla faktoja sekä taustoja. Nautin tekemisestäni, sillä näin oman työni edistymisen.

4 Huomioita ja päätelmiä

Opinnäytetyöni tavoitteena oli kirjoittaa Vantin vartijoille toimialakohtainen itseopiskeluvusto, jotta yrityksemme uudet vartijat voivat opiskella toimialamme käytännöt koeajan aikana itsenäisesti säästäten näin työhönopastajien aikaa, mutta samalla saaden mahdollisuuden palata opiskeluaineistoon myöhemmin. Tässä mielestäni onnistui hyvin. Tavoitteena oli myös saada opiskelumateriaali valmiiksi vuoden 2023 aikana niin, että se olisi ollut käytössä heti vuoden 2024 alusta alkaen. Tähän tavoitteeseeni en päässyt johtuen esimerkiksi yhteyshenkilöni pitkästä sairauslomasta sekä esimiesten kiireestä vuodenvaihteessa, koska heille tuli henkilöstömuutoksia johtuen hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden töiden uudelleen järjestelemisistä.

Osana Itslearning sivuston kirjoittamista vartijoille luin Vantin muiden toimialojen koulutusmateriaalit, mikä antoi minulle yrityksestämme laajan kokonaiskuvan. Paitsi, että opin asioita muista toimialoistamme, sain hyvän ajatuksen, kuinka vartijoiden tai jonkun muun toimialan perusopetus olisi tehtävä, mikäli saan toiste samanlaisen tehtävän. Tehty työ ehdottomasti syvensi tietoa yrityksestämme, niin toimialojen kuin esimiestason ja johtosuhteiden puolesta. Itselläni on nyt selkeämpi kokonaiskuva yrityksestä. Mikäli koko henkilöstö lukisi myös muiden toimialojen ohjeistukset, lisäisi se eri toimijoiden ymmärrystä toisten töitä kohtaan ja mahdollisesti vähentäisi tietämättömyydestä johtuvaa eripuraa.

Kirjoitan normaalistikin ylös työpäiväni aikana tekemistä asioista, joten opintopäiväkirjan tekeminen ei ollut vaivalloista, käytin siihen työaikaani. Sen puhtaaksikirjoittaminen käyttäen hyväksi työpäivien muistiinpanojeni merkintöjä auttoi minua muistamaan, mitä kaikkea syksyn aikana koulussamme tapahtui. Tässä työssä meni muutamia iltoja ja viikonloppuja. Vaikka joku saattaa pitää Excelin täyttämistäni ylimääräisenä tehtävänä, on itse asiassa useampi Vantin uusi vartija ottanut saman tavan käyttöönsä nähtyään minun tekevän niin. Tällainen toimintatapa auttaa selvittämään asioita myöhemmin, koska ei tarvitse olla pelkästään muistin varassa.

Koska jouduin etsimään tietoperustaa, laajensin omaa ammatillista osaamistani ja kykenen paremmin perustelemaan sanomisiani ja tekemisiäni perustaen ne nimettyyn lähteeseen. Tämän olen oppinut useamman kirpaisevan kommentin kautta, joita ohjaajani on minulle

antanut, kiitos Eveliinalle. Syvensin esimerkiksi tietämystäni perusopetuslakiin sekä opetushallituksen ohjeistukseen koulujen poistumisharjoituksista, vain pari mainitakseni.

Suurin oppini lienee ollut, että isoissa yrityksissä pieniinkin projekteihin saa varata paljon aikaa, koska ennen aloittamista on odotettava lupia ja mitä useampi henkilöä on osana projektia, sitä varmemmin aikaa haaskaantuu odottamiseen, varsinkin loma-aikoina. Tässäkin projektissa eteneminen pysähtyi yhden avainhenkilön sairauslomaan. Toinen hidaste oli, etteivät esimieheni ennättäneet lukea tuotostani ja antaa kommenttejaan. Itslearning-sivuston pääkäyttäjä toki antoi hyvän palautteen meilitse tammikuun 2024 loppupuolella, samoin ensimmäinen ”oikea” oppilas oli tyytyväinen sivuston antiin. Olisin kuitenkin kaivannut esimiesten kommentteja. Todennäköisimmin kuitenkin olisi hyvä, mikäli toimialojen esimiehet kävisivät tekstin ainakin läpi, tällöin välttyy parhaiten lapsuksilta, joita saattaa esiintyä.

Tätä kirjoitettaessa ei ole tietoa, milloin Itslearning-sivusto vartijoiden perusopetukseen otetaan käyttöön. Toivottavasti pian, koska se on ollut valmiina useamman kuukauden ja sivusto helpottaa uuden työntekijän asioiden oppimista ja kertaamista. Nettipohjainen oppiminen mahdollistaa opiskelun omaan tahtiin, esimerkiksi taukoina työn lomassa. Ulkoisena motivaationa on, että perusoppiminen on tehtävä ennen koeajan loppumista, sisäisenä motivaationa on puolestaan oma oppimisen halu, joka toivottavasti lisää muidenkin toimialojen asioiden opiskelua. Keppiä ja porkkanaa.

Lähteet

Bacon F. Essee (1561 - 1626). Viitattu 14.4.2024. https://fi.wikiquote.org/wiki/Francis_Bacon

Granlund Manager 2024. Kiinteistöjohtamisen ohjelmisto. Viitattu 27.4.2024. <https://www.granlund.fi/palvelut/mika-on-granlund-manager-ohjelmisto/>

Huttunen M. 2018. PSDT, traumaperäinen stressihäiriö. Duodecim terveyskirjasto. Haettu 14.4.2024 [Traumaperäinen stressihäiriö - Terveyskirjasto](#)

Freyborg H. HS, Takala S. HS, STT. Hakunilan asuntopalo. Viitattu 8.3.2024 <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000009908171.html>

Hetemäki I. ja Merenmies J. 2019. Lääketiede kehittyi - niin tulöisi jatkokoulutuksenkin. Viitattu 13.4.2024. Duodecim vuosikerta 135, nro 16. Kustannus oy Duodecim, Helsinki 2019. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/10138/320907/1/duo15065.pdf>

Hyppönen M. 2021. Internet, Viitattu 20.1.2024. WSOY

Itslearning 2023. Tietoa yrityksestä. Viitattu 5.10.2023 <https://itslearning.com/fi/tietoa-meista/tarinamme/>

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015. Tapahtumailmoitus 2 luku 85. Viitattu 20.4.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151085#L2P8>

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015. Toimeksiantosopimus. Viitattu 20.4.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151085#L6P73>

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015. Vartiointiliike ja vartijan toimialue 2 Luku. Viitattu 20.4.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151085#L2>

Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 2004/759. Kameravalvonnan edellytykset työpaikalla. Viitattu 14.4.2024. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040759#L5P16>

Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 2004/759. Kameravalvonnan avoimuus. Viitattu 14.4.2024. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040759#L5P17>

Lepistö, I. 2004. Oppiva organisaatio ja osaamisen johtaminen. Työpaikkakouluttajan käsikirja. Viitattu 10.2.2024 Helsinki: Alfabox Oy.

Massinen T. 14-vuotias poika puukotettiin sairaalakuntoon. Vantaan sanomat 9.10.2023. Viitattu 9.10.2023. <https://www.vantaansanomat.fi/paikalliset/6267410>

Minde 2024. PSDT, traumaperäinen stressihäiriö. Viitattu 14.4.2024. <https://minde.fi/traumaperainen-stressihairio-ptsd/>

Mäkinen E. 2007. ohjekirjan puutteellisista ja epäselvistä ohjeista. Julkaisusarja D - Verkojulkaisut D-2007-5. Tampereen yliopisto. Tampere 2007 https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj_d3W6aCEAxW2LhAIHakXCIQQFnoECBI-QAQ&url=https%3A%2F%2Frepo.tuni.fi%2Fbitstream%2Fhandle%2F10024%2F65509%2FD-

[2007-5.pdf%3Fsequence%3D1%26isAllowed%3Dy&usg=AOvVaw2xmF6t4-pMjEDcxBaX-gQSU&opi=89978449](#)

Net Cave 2024. Vartiointialalle räätälöity raportointijärjestelmä.
<https://www.netcave.fi/>

Opetushallitus 2024A. Pelastusturvallisuuteen liittyvät suunnitelmat. Viitattu 20.4.2024.
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/pelastusturvallisuuteen-liittyvat-suunnitelmat>

Opetushallitus 2024B. Pelastussuunnitelman havainnollisuus, poistumiskartta. Viitattu 20.4.2024. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/pelastusturvallisuuteen-liittyvat-suunnitelmat>

Opetushallitus 2024C. Poistumisharjoitus. Viitattu 14.4.2024. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/pelastusturvallisuuteen-liittyvat-suunnitelmat>

Parasvointi 2017. Tärkeä on tärkeämpi kuin kiireellinen. Viitattu 14.1.2024
<https://www.parasvointi.fi/2017/07/tarkea-on-tarkeampi-kuin-kiireellinen.html>

Parm AG 2024. Excel projektinhallinnassa - hyödyllistä vai ei? Viitattu 14.4.2024.
<https://parm.com/fi/excel-in-project-management-useful-or-not/>

Pedlerin, Burgoynen ja Boydellin (1997). Oppiva organisaatio. Työpaikkakouluttajan käsikirja. Viitattu 10.2.2024 Työturvallisuuskeskus

Pelastuslaki 2011/379, Rakennusten poistumistiet. 3 Luku 10§. Viitattu 20.4.2024.
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379#L3P10>

Pelastuslaki 2011/379, palotarkastuksen ja muun valvontatehtävän toimittaminen. 12 Luku 80§. Viitattu 20.4.2024. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379#L12P80>

Perusopetuslaki 628/1998, Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen, oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita sekä oikeus tarkastaa oppilaan tavarat. Luku 7 §36b, d ja e. Viitattu 10.2.24. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628#L7P36b>

Ravantti T. 2012. IP-pohjainen kuulutusjärjestelmä. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu 2012. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/43814/Ravantti_Teemu.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Rowling J.K. Harry Potter ja viisasten kivi. Tammi 2014

Sananlaskuja.fi 2024. Suomalaisia sananlaskuja. Viitattu 14.4.2024. [Kenen leipää syöt, sen lauluja laulat \(sananlaskuja.fi\)](#)

Sisäministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojan laitteiden kunnossapidosta 506/2011, 1L 1§. Laitteiden kunnossapito. Viitattu 20.4.2024.
<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110506#Lidm46651396500560>

Sisäministeriön asetus 875/2016, 1§, Vartijan asun merkit ja tekstit. Viitattu 24.10.23.
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20160875>

TUKES.fi 2024. Paloilmoittimien ohjaamat poistumis- ja turvakuulutusjärjestelmät. Viitattu 20.4.2024. <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/pelastustoimen-laitteet/paloilmoitinlaitteistot/paloilmoittimen-ohjaamat-poistumishalytys-ja-turvakuulutusjarjestelmat>

Työterveyslaitos 2024. Perehdyttäminen. Viitattu 13.1.2024 <https://www.ttl.fi/teemat/tyohyvinvointi-ja-tyokyky/tyoura/kunnollinen-perehdytys-kannattaa-aina>

Työturvallisuuslaki 2024. 2. Luku 14§, työntekijälle annettava opetus ja ohjaus. Viitattu 13.1.2024. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738#L2P14>

Vantaa.fi 2024A. Vammaisopetus henkilökohtainen opetussuunnitelma. Viitattu 14.4.2024. <https://www.vantaa.fi/fi/palveluhakemisto/palvelu/vammaisopetus>

Vantaa.fi 2024B. Perusopetuksen pajatoiminta. Viitattu 27.4.2024. <https://www.vantaa.fi/fi/palveluhakemisto/palvelu/vammaisopetus>

Vantti 2023. Tietoa Vantista. Viitattu 30.9.2023. <https://vantti.fi/tietoa-vantista/vantti-pahkinankuoressa/>

Vantin organisaatiokaavio. Viitattu 30.9.2023. <https://vantti.fi/tietoa-vantista/organisaatio>

Julkaisemattomat lähteet

Hellgren, P. 1 2023a. Vartijoiden koulutus. Neuvoja Itslearning-sivuston tekoa varten 15.9.2023. Vantti Oy. Vantaa.

Hellgren P. 2 2023b, General Manager-asiantuntija vartijoiden koulutustilaisuudessa 5.9.2023. Vantti Oy. Vantaa.

Liukkonen J. 2023a, Vantin vastaava hoitaja. Esimieheni muistutus työni ensisijaisuudesta 9.10.2023. Vantti Oy. Vantaa.

Liukkonen J. 2023b, Vantin vastaava hoitaja. Vantin turvapalvelujen käytäntö poliisin pyytämän tallennemateriaalin toimitusprotokollasta 2023. Vantti Oy. Vantaa.

Liukkonen J. 2024, Vantin vastaava hoitaja. Milloin kouluvartijat aloittivat Vantaalla 2024. Vantti Oy. Vantaa.

Roiha A-M. 2023, Koivukylän koulun rehtori. Vantaan kaupungin kriisiryhmä ollut kiireinen 9.10.2023. Vantaan kaupunki. Vantaa.

Ruitz I. 2023, Koivukylän koulun pajaluokan vastuuopettaja. Haastattelu Pajaluokan toiminnasta 9.10.2023. Vantaan kaupunki. Vantaa.

Tunnistamaton psykologi 2005. Tsunamin jälkeinen luento Post Traumaattisesta Stressisairaudesta tammikuussa 2005. Phuket, Thaimaa.

Vantti Oy 2023. Ohjeet uusien laitteiden tilausta varten. Intranet-julkaisu

Vantti Oy 2023. Ohje sanan esihenkilö käyttöönotosta. Intranet-julkaisu

Kuvat	
Kuva 1 Vantin organisaatiokaavio	7
Kuva 2 Poistumisreitti luokasta B1	16
Kuva 3 Poistumisreitti luokasta A1	16
Kuva 4 Sivut luontipäivän mukaisessa järjestyksessä	18
Kuva 5 Tervetuloa kurssille.....	19
Kuva 6 Kiitos osallistumisesta	19
Kuva 7 Esimerkki kiinteistöpalvelujen esittelysivusta	21
Kuva 8 Esimerkki muokatusta aula- ja turvapalvelujen esittelysivusta	22
Kuva 9 Tästä alkoi kuvien muokkaus	23
Kuva 10 Aula- ja turvapalveluiden ensimmäinen uusi kuva.....	23
Kuva 11 Värikoodausta	24
Kuva 12 Vartija päällään antistaattinen suojahaalari	30
Kuva 13 Opetussivuston kemikaaliosion otsikkoa	32
Kuva 14 Vartija nostamassa raskasta esinettä 1/3	40
Kuva 15 Vartija nostamassa raskasta esinettä 2/3	41
Kuva 16 Vartija nostamassa raskasta esinettä 3/3	41

Taulukko 1 Turva- ja aulapalveluiden koulutussivuston sivuotsikot (Vantti, Itslearning).....	20
--	----